

divadelní HROMADA

XXI.
1998

*upravodaj samotářských
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve Východních Čechách,
na pomoci
Moravy a v části
Sudeta*

KDE JE DNES MOŽNÉ ZÍSKAT
AUTENTICKÝ PROŽITEK,
NA NĚMŽ LZE VYSTAVĚT
PŘEDSTAVENÍ,
JE-LI DOBA MEDIÁLNĚ
POVRCHNÍ?

Jan Císař

645-672 = XXI/98 str.1-28

- 3 VE VOLNÉM STYLU**
(ZPRÁVY VSVD)
- 5 IMPULSY Z IMPULSU / BYLO**
Kdo je kdo
- 7 Loutkářská přehlídka v Libčanech
- 8 Mládí se o vánocích soustředilo kolem Sergeje Fedotova
Wolkrův Prostějov 1998 - okresní kolo
- 9 Přehlídka dětských recitátorů a kolektivů
Divadelní Úpice
- 10 Monology a dialogy na jevišti Jeslíček
- 11 VIDĚLI JSME**
Mirko Halm: Sudí na římse
Děti hrají dětem v Meziměstí
- 12 3x2 je někdy 12
Splněný sen
Čert a Káča
Naši furianti
- 14 PRKNA PRAŠTĚLA**
Svitavské "CÉČKO" má nové divadlo
- 15 Za oslavu určitě stály 175. narozeniny
Kulaté výročí Srdíčka z Jičína
- 16 Modrý kocour 3 v Turnově
- 17 V Holících se hraje ochotnické divadlo
- 18 Boučkova Jaroměř
Měsíc divadla v Jilemnici
Červený Kostelec
- 19 PRKNA BUDOU PRAŠTĚT**
THEATRE EUROPEAN REGIONS
- 20 NESTOŘI A KANDRDASOVÉ**
paní Mgr. Marie Nýdrová
- 22 VE SLUŽBÁCH THÁLIE** (JUBILEA, PODĚKOVÁNÍ)
Bohuslav Dušta
Pavel Hošek
Anna Přikrylová
- 23 Jiří Pošepný
- 24 Aleš Němeček
- 25 Jaromír Beier
Petr Pfeifer
Dr. Renata Hradecká, Věra Filipová, Vladimír Šauer
- 26 MIMO RUBRIKY**
- 27 PELMEL** (MIŠMAŠ)

UZÁVĚRKA XXII. Č.:
15. KVĚTNA '98

*Příspěvky a foto prosíme
zasílat pouze na adresu:*

IMPULS

Okružní 1130

500 03 Hradec Králové

HROMADA č. XXI./1998

VYDÁVÁ:

Sředitisko amatérské kultury

IMPULS

Okružní 1130

500 03 Hradec Králové

telefon: 049/42 769

tel./fax.: 049/46 560

ve spolupráci

s Volným sdružením

východočeských divadelníků,

vychází 3x ročně

REDAKCE:

Josef Tejkl, Alena Exnarová,

Mirka Čisarová, Karla Dörrová,

Jan Merta, Břetislav Lelek

GRAFICKY UPRAVIL:

Mario Alfieri

PŘEPIS:

Naďa Gregarová

Neprošlo jazykovou úpravou!

ROZMNOŽENÍ VÝTIKU:

FITOS

Stará Paka

Uzávěrka tohoto čísla:

17. března 1998

Registrováno na RK OÚ

v Hradci Králové

pod č. 31/91

Vychází za finančního přispění

MK ČR

Neprodejné!

VŠVD VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

"Dnešní mediální svět, plný znaků, jimiž není skutečný a původní, působí velmi negativně na senzitivnost mladé generace a zásadně ovlivňuje její vnímání. Venku se to pocituje dlouhou dobu. K nám problém právě vtrhnul. Za totality každý věděl, že se v televizi kecá, a proto ji nebral smrtelně vážně. Dnes nám televize předkládá "uvěřitelné" modely..."

O představení Roku na vsi uváděném na Hronově si mnozí mysleli, že je autentické samotnou autentičností boleradických amatérských herců. Že ho inteligentní režisérka, paní Chalupová, chytře na jevišti zorganizovala, že herci hrají sami sebe. Omyl, když jsem ty herce blíže poznal (u vína v boleradickém sklípku, pozn.red.), přesvědčil jsem se, že to představení nebylo jen zorganizované, že tato inscenace nabídla těmto amatérským hercům prožití si lidské situace, že smysl režie nebyl v organizaci, ale v situaci, v níž ve vztahu ke světu si něco zakusili, prožili a přinesli na jeviště základní pocit nahnátnutí reality.

Hronov jim klečel u nohou. Lébl napsal, že je to Boleradické národní divadlo, Zborník se při Otčenáši modlil spolu s hercem, hrajícím faráře... Bylo to totiž d i v a d l o, nikoliv nějaká neumělost, která náhodou zazněla.

Základní otázka pro mě zní - nejde ani tak o to, co hrajeme, ale jakou situaci naše hra nastoluje - situaci, která se nám dostane pod kůži. Jde o to, jak to umí režisér a všichni navodit, o schopnost přinést na divadlo svoji životní realitu. Což je dneska znovu šance pro amatérské divadlo a samozřejmě nejen pro ně.

Největší můj zážitek z divadla byl vždycky ten, když herec na jevišti (ať už s pomocí dramatika, režiséra apod.) najednou řekl něco o svém(!) vztahu ke světu. A to způsobem, v němž jste cítili, že ten svět prožívá a vy v posvátné hrůze ho prožíváte s ním. Pravda, že např. v českém profesionálním divadle to nejsou časté okamžiky, Rusové třeba to umějí líp, ti hrají až nadoraz (Fedotov).

Divadlo je třeba chytit odjinud. S podporou vlastní zkušenosti, vlastní schopnosti a ne nějakými odvozenými prostředky. Vyjít z autentických, existenciálních postojů. Z toho, co nám to dává! Udělejme z divadla b y t o s t n o u situaci. Jestli je v kumštu, v divadle, něco důležitého, pak jen tohle. Není přitom důležité, jaký je to druh, podoba nebo forma divadla. A mluví-li o životní situaci, nemusí jít nutně o život, nemusí nutně jít o Oidipa nebo Dostojevského Běsy. Ani veselohra by životní situaci - a herce a diváky v ní - neměla postrádat, dokonce bez ní ztrácí smysl.

Jak už jsem řekl, mediální náhražky vytvářejí nepravděpodobné panely, předžvýkané představy o světě. Umění (divadlo) život problematizuje, ovšem bez zprostředkovanosti, bez filtrace. Těm, co divadlo dělají, i těm, co na něj koukají, může přinést vědomí jejich problémů, jejich stresů, jejich radostí - vcítění se do svých (!) vlastních životních situací. V divadle to můžeme nazvat autentičností."

Záznam přednášky je krácen a troufale upraven do podoby psané. Není autorizován.

Prof. Císař výše uvedené bohatě komentoval praktickými příklady. Např. vzpomínkou, jak s naším současným panem prezidentem při jednom "alternativním" divadelním semináři v Úpici spolu lezli po jevišti a vcíťovali se do žízal. S politováním jsme však podobné historky museli vypustit, nikoliv pro jejich peprnost, ale pro únosnou délku článku. Konečně nikdo je neumí tak vyprávět jako J.C. - Další důkaz na podporu existenciální situace!

K tématu autentičnosti, ale i o schopnostech motivování k takovým postojům, ovšem i o současných problémech výchovy kontra mediální společnosti, která autentičnost příliš nepodporuje, pak následovala dlouhá a zajímavá diskuse.

Zapsal podle mg záznamu Alexandr Gregar

ŠKODA, ŽE JSTE TU NEBYLI,

říkám těm, kteří se nezúčastnili setkání při valné hromadě VSVD 7. února 1998, neboť si myslíme, že to bylo setkání určitě zajímavé. (Odesláno bylo 120 pozvánek, zúčastnilo se 29, omluvilo 5.)

Podařilo se nám naplnit program tak, jak byl uveden na pozvánce. Dodržet čas pro schůzi, pro zajímavou úvahu prof. Jana Císaře a diskusi k ní, i čas pro pěkné představení Klicperova divadla Malý princ. - Co více ještě můžeme nabídnout.

Jednání valné hromady o činnosti v roce 1997 bylo věcné a stručné. Členové rady se snažili přehledně informovat o problémech, výsledcích, hospodaření, o stavu členstva i o vyhlídkách další spolupráce s Impulsem při rozvíjení amatérského divadelnictví v kraji. Uvádím několik stručných poznámek, pro informaci nepřítomných, ze zpráv funkcionářů:

- spolupráce s Impulsem trvala a stále trvá. Hlavní podíl práce v Impulsu nesli Michal Drtina a Karla Dörrová. Na přelomu roku došlo k personálním změnám - odchází Michal Drtina a nastupuje Naďa Gregarová a na částečný úvazek Ema Zámečnicková. Více o tom v rubrice Impulsy z Impulsu.

- Podařilo se opět zajistit všechny postupové regionální přehlídky, kromě činoherního divadla (zajištěn výběr s postupem Žebrácké opery z Jeslíček) a vesnického divadla (zde pouze 1 soubor, který nepostoupil).

- Karla Dörrová zorganizovala v oblasti vzdělávání dva střednědobé kurzy, které budou probíhat i v letošním roce. Kurz dramatické výchovy a kurz divadelních režisérů.

- Pro finanční zajištění společné činnosti se podařilo získat účelové dotace od Ministerstva kultury. O ně bylo požádáno také pro rok 1998.

- Revizní komise neshledala v hospodaření Rady žádné nesrovnalosti. Z členských příspěvků a přísp. na Hromadu bylo získáno 8 639, 40 Kč a vynaloženo na režii 2 046, 90 Kč.

- Stav členstva v roce 1997: 56 platících jednotlivců a 8 souborů se 154 členy (kolektivní členství), celkem 210 platících členů. Mírné snížení oproti roku 1996.

- Rada se pravidelně scházela 1 x za měsíc s asi 80%ní účastí členů.

- Ve volbách byla zvolena navržená kandidátka sedmi členů Rady a tří členů revizní komise. Z původní Rady odstoupili Mirka Císařová a Michal Drtina. Nově byla doplněna Ema Zámečnicková. Nepodařilo se kandidátku rozšířit o více členů, a to ani na valné hromadě.

- Jednání valné hromady navštívil i ředitel Klicperova divadla pan Ladislav Zeman a účastníky informoval o Mezinárodním divadelním festivalu, který bude opět v květnu.

Ve středu 4. března se poprvé sešla Rada VSVD. Nadále bude pracovat ve složení: Předseda: Jan Merta, místopředseda: Ema Zámečnicková, jednatel: Karla Dörrová, hospodář: Břetislav Lelek, matrikář: Svatopluk Pilař, revizní komise: Aleš Němeček, Alexandr Gregar, Jaromír Beier

NEPŘEHLÉDNĚTE!

Informace členům VSVD a odběratelům Hromady. Do tohoto čísla bude opět vložena složenka na příspěvky. Ty se nezměnily, jen je připomínáme: členství ve VSVD: - individuální 100,- Kč, kolektivní 15,- Kč za jednoho člena souboru. Nejvíce však 300,- Kč, nejméně 100,- Kč, platící členové i soubory mají nárok na Hromadu ZDARMA, nečlenové, zájemci o Hromadu platí za ni 120,- Kč/rok.

IMPULSY Z IMPULSU

Rubrika **IMPULSY z IMPULSU** byla vždy určena informacím, které pro divadelníky regionu zveřejňuje Středisko pro amatérskou kulturu **IMPULS Hradec Králové**. V současné době jedno z mála, pokud ne vůbec jediné, které má jako příspěvková organizace ve svém záhlaví jasně formulovanou péči o amatérskou kulturní oblast, tedy i o aktivity divadelní. Podle náplně této rubriky je jisté i vám jasné, že toho nedělá právě málo. Pokud byste chtěli, aby toho dělalo případně více (při svých omezených lidských, personálních i materiálních možnostech) nebo i jinak, je ve vašich možnostech takové požadavky na toto zařízení klást (**IMPULS, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové** telef. č. 049/46560, 42769).

Rubrika by vás též ráda informovala o všem, co se v tomto zařízení děje a co by vás mohlo zajímat. Vaší pozornosti by proto nemělo ujít, že právě pro oblast divadla se rysuje mnohé.

- Zařízení opustil (divadlo však nikoliv) dosavadní pracovník **Michal Drtina**. Za vše dobré, co udělal, díky.
- Divadelníky regionu neopustila (nadále se stará obětavě o oblast jejich vzdělávání), ale přešla do profesionální oblasti a přispívá k rozkvětu Klicperova divadla v Hradci Králové **Karla Dörrova**.
- Nastoupily naopak dvě dámy nové (nebo lépe staronové, protože jejich dosavadní praxe o žádném nováčkovství rozhodně nesvědčí), **Ema Zámečnicková** a **Nad'a Gregarová**. I když pro některé z vás asi představovat netřeba, přesto bychom to rádi udělali.

kdo je

EMA ZÁMEČNÍKOVÁ

?!

V prvé řadě pedagog Základní umělecké školy Na Střezině v Hradci Králové, kde pracuje ve svém hlavním zaměstnání. Pokud jste trochu "v obraze", nemohli jste přehlédnout řadu úspěchů, kterých se svými žáky dosahuje na přehlídkách a soutěžích všech úrovní (třeba *Milá sedmi loupežníků*, *Napadlo hodně sněhu* apod.) Ema je ale také zajímavá herečka (nepřehlédli jste zajisté ani její *Elenu Štěpánovou* v *Levínského* inscenaci), v poslední době také vyhledávaná lektorka i členka porot v oblasti dramatických aktivit dětí a pro děti. Ema je ale i bývalá několikaletá (a dobrá!)

metodička OKS v Hradci Králové (slavné období úspěchů zejména v oblasti "mladého divadla"). Ema má "čuch" na talenty a odchovála jich pro profesionální oblast (ale nejen pro ni) hezkou řádku - *Jakub Krofta*, *Čeněk Koliáš*, *Jitka Bédiová*, *Markéta Bláhová*, *René Levínský*... Ema toho stihla vždycky hodně. Při všech svých divadelních aktivitách např. ještě stihla vystudovat DAMU (katedru výchovné dramatiky) a ozdobit své jméno titulem magisterským. Přesto však k tomu, aby si přidala na svá bedra ještě na půl úvazku (s nasazením na celý!) službu amatérskému divadlu regionu ve středisku **IMPULS**, potřebuje mimo všech nesporných předpokladů své osobnosti, jako je pracovitost, vzdělání, tvořivost, znalost terénu, trendů i souvislostí především kus nadšení a lásky k věci. Protože bez toho se to prostě nedá dělat. Ale právě to asi bude základem všeho, čím nás překvapí. Právě proto se můžeme těšit na všechna setkání v roce 1998, která pro nás chystá. Emě prostě nelze odolat. Jako jí nemohla odolat ani její vlastní, teď již celá divadelní rodina, ale neodolá jistě ani velká rodina divadelní.

**Ale Ema není sama.
Máme Ještě Nad'u.
Ve vzájemném
"impulsovém
propojení"
by to mohly být
jedničky!**

kdo je NAĎA GREGAROVÁ

?!

Jestli se ptáte, zda má něco společného s tím Sašou Gregarem, mimo jiné i amatérským režisérem, na jehož kontě je řada nejúspěšnějších východočeských inscenací (Vévodkyně valdštejnských vojsk, Žebrácká opera atd), vězte, že má, a hodně. Je to jeho žena. Ale Naďa není jen ženou svého muže. I ona je bývalá okresní metodička. V OKS v Ústí nad Orlicí pracovala nejprve v knihovně (jí vedená divadelní knihovna patřila k nejlepším v bývalém východočeském kraji). Později převzala úsek slovesných oborů a postupně se specializovala na oblast tvořivé dramatiky. Začalo to někde při organizaci krajských dětských přehlídek ve Vysokém Mýtě, později pak v Ústí nad Orlicí. Časem přešla do Ústí víkendová soustředění východočeské lidové konzervatoře pro vedoucí dětských divadelních a loutkářských kolektivů (stejně jako se na několik let přestěhovala do Ústí i východočeská Inspirace). V okrese byla vždy velmi dobrá práce s kantory, rozvíjela se oblast tvořivé dramatiky a vzácně dobře pracoval (a dosud pracuje) i systém mládež a kultura. Pod Nadiným vedením se těmto všem akti-

vitám v okrese dobře dařilo. Nebylo to jen jejím přesvědčením, že právě od dětí je třeba vždy a všude znova začínat, jejím rozhledem v této oblasti, který postupně získávala, ale především její nenápadnou, "lehkonohou organizací" všeho, která vytvářela pro každé setkání potřebnou atmosféru pohody. Není tedy divu, že časem přemístila do Ústí i národní dětská přehlídka "Dětská scéna", která má letos již pátý ročník. Naďa se přestěhovala do Hradce Králové. Od ledna pracuje v Impulsu a přesto, že má ve své pracovní náplni mimo loutek především oblast dětských tvořivých aktivit nejen divadelních, ty divadelní tvoří její základní část. Přinesla s sebou své zkušenosti, osobní kontakty s řadou špičkových lektorů, ale i přesvědčení, že s dětmi i pedagogy je to to základní.

Myslíme si, že tyhle dvě ženské by mohly být pro region přínosem. Nezapomeňte na ně. Obracejte se na ně. Náročnost jim prospívá. Držme jim i nám všem palce. Ať prožijeme ve velké divadelní rodině spoustu příjemných chvil.

Mirka Císařová

proč jsem vzala "VEDLEJŠÁK" na IMPULSU a jaké jsem si stanovila cíle pro nejbližší období

"Tak v první řadě se mi začalo stýskat... a svrbět dlaně. Se svými žáky jsem v posledních letech "vymetla" kdejakou přehlídku, co jich v republice jenom je. Tu se nám líbilo, tu se nám nelíbilo. Hlavně jsem byla svědkem, jak taková setkání na lidi (zejména ty mladé) působí, jak je to baví, jak je chtějí (ovšem pokud se povedou). Na našich cestách jsem taky

mohla srovnávat - "svoji" divadelní mládež, a pak tu druhou - diskotékovou, pasivní, unuděnou, drobatko popletenou z toho světa kolem. A tak mi začaly svrbět ty dlaně...

A taky jsem už maličko starší. Různí erotičtí a jiní běsové ve mně poněkud vyběsnili a co mne teď opravdu pošímrá u srdce je požitek ze skutečného nefalšovaného člověčenství, takového do krve a masa. A to je to, co mne vzrušuje, co mě těší a baví a za čím poběžím, i kdybych se měla utrmácet k padnutí (ale to si já dám zase pozor). A toho je při intenzivním setkávání s divadlem (zejména amatérským, a třeba i s tím ... ne příliš "přehlídkovým") dost a dost. Na lidišce toho mám taky hodně, ale mne to přece táhne ještě dál (jo, a pak ... ty prachy, co za to od Impulsu dostanu, se taky hodí, ne?).

Strašně bych chtěla, aby se povedly ty přehlídky, které spolu s těmi skvělými lidmi, spolupřítelnicemi, spolupřítelnicemi. Aby se tam všem divadelníkům dobře hrálo a aby to pro každého, kdo tam bude (i nebude - bude litovat), byl zážitek, který by rád opakoval. Aby se s lidmi, se kterými se na přehlídce sejde, chtěl znovu sejít. Aby ho to k tomu hnalo a motivovalo. A když to takhle nějak bude, tak vznikne určitě hodně skvělých představení a hodně skutečného nefalšovaného člověčenství. A za to mi to stojí..."

Ema Zámečníková

"Pro mě je teď nejdůležitější poznat a navázat kontakt s lidmi v okrese Hradec Králové. A všechny okresní i regionální přehlídky a soutěže připravovat a organizovat nejen jako příležitosti k prezentaci práce dětí a zajištění postupů, ale především k přátelským setkáním a inspiraci, a taky dalšímu rozšiřování obzorů (pro vedoucí i děti).

Taky jsem dostala na starost loutky. Ale tady zatím spoléhám zcela na Honzu Mertu. Myslím, že loutkáři sami nejlépe vědí, co si přejí a co potřebují, a já se budu snažit jim jejich představy plnit."

Naďa Gregarová

VYHLÁŠENÍ LITERÁRNÍ SOUTĚŽE ŠRÁMKOVY SOBOTKY 1998

Okresní úřad Jičín, oddělení kultury
referátu regionálního rozvoje a
Městský úřad Sobotka vyhlašují
literární soutěž
Šrámkovy Sobotky 1998.

Soutěž je rozdělena do kategorií
podle žánru a podle věku autorů:
I.kategorie: básně, básnické soubory
(nejméně 80 veršů, nejvíce 180 veršů
všech příspěvků dohromady)
I.A kategorie: od 15 do 26 let
I.B kategorie: od 26 let

II. kategorie: prozaické práce
(nejméně 5 stran, nejvíce 20 stran
textu všech příspěvků dohromady)
II.A kategorie: od 15 do 26 let
II.B kategorie : od 26 let

III. kategorie: studie z oboru lite-
rárních věd o autorech východočes-
kého regionu, historické a vlastivědné
práce o vývoji přírodních, sociálních
a kulturních poměrů ve východních
Čechách (rozsah neomezen, bez dě-
lení na věkové kategorie).

Soutěže se může zúčastnit každý ob-
čan České republiky starší 15 let.
Soutěžní práce musí být původní,
dosud nezveřejněná nebo zveřejněná
v roce 1997 - 98. Uzávěrka literární
soutěže je 15. dubna 1998. Práce,
vyhotovené ve dvou exemplářích
(psáno pouze po jedné straně listu,
30 řádků po 60 úhovech, a to na stroji
nebo počítači), opatřené jménem, ad-
resou a datem narození autora, nutno
odevzdat nebo zaslat na adresu
Okresního úřadu Jičín
(Havlíčková 56, 606 14 Jičín).

Vyhlášení výsledků, ocenění autorů
nejúspěšnějších prací a rozborový
seminář proběhnou v Sobotce
dne 2. července 1998.

Vyhlašovatelé si vymíní právo po-
nechat si v archivu literární soutěže
Šrámkovy Sobotky za účelem doku-

mentace jeden exemplář oceněných
prací.
Městský úřad Sobotka, Okresní úřad
Jičín, referát regionálního rozvoje,
odd.kultury.

LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA V LIBČANECH

o cenu Matěje Kopeckého se konala
již po čtyřicetileté. Tentokrát o čty-
řech listopadových nedělích. Pozit-
ivní byla velká účast diváků, stou-
pající od neděle k neděli. A také
slušná kvalitativní úroveň jednotli-
vých představení. Diváckou soutěž
O cenu Matěje Kopeckého vyhrál
LS Had s představením O perníkové
chaloupce. Těsně za ním zůstal LS
Bodi z Jaroměře.. Tedy obě marione-
tové inscenace, které jakoby potvrzo-
valy hlubší vztah dětí k marionetám,
zvláště přinášejí-li souvislý a čitelný
příběh.

Obecně lze inscenátorům doporučit
více vystavených situací a zveřejňo-
vaných vztahů v nich, podporova-
ných nosnými a výraznými význama-
nými gesty loutek, kterými by loutky
více sdělovaly a ne jen ilustrovaly.
A zpřesnit orientaci v adresnosti.

Kdo tedy všechno na přehlídce hrál:

9. 11. LS ČMUKAŘI z Turnova: Sadoděde, Sadoděde.

Čmukaři, o jejichž inscenaci již bylo
v Hromadě psáno, odvedli i zde stan-
dardní představení, hrané dvouruč-
ními maňasy, humorně laděné pohád-
ky o švestkách a hruškách i o tom,
jak Honza skrze ně získal princeznu.

16. 11. LS BODI z Jaroměře: Lesní víla Mandolína

Vlastní dramatizace hraná marione-
tami na otevřeném jevišti s odkrytým
vedením. Herci hráli evidentně s chu-
tí, marionetami, které dobře ovládají.

Předloha i dramatizace míří k dětem.
Její děj je poněkud komplikovaný
a více ilustrovaný a vyprávěný, než
dramaticky pojednaný. Realizace má
rezervy v důrazněji vystavěných
situacích a v odkrývání jednání lou-
tek směrem k dramatičnosti a k napětí
z ní těžícího. Od krajské přehlídky je
představení přehlednější, čistší, lepší.

23. 11. LS HAD z Hradec Králové: O perníkové chaloupce.

První představení po premiéře, která
se hrála den předem. Hrál se mario-
netami na otevřené scéně, s odkrytým
vedením, okolo chaloupky a pece
a v lese, z několika stojek stromů.
Hra je inscenována spíše jako fraška
se zpěvy, než jako dramatizace kla-
sické pohádky. Do děje je vložena
řada písniček a loutka vrány, která
jednání postav na jevišti glosuje a
ke konci straní dětem a pomáhá jim
v útěku. Motiv dětí je jednáním děd-
ka poněkud potlačen. Je to zatím více
o vztahu dědka a báby, o podřízenosti
a vazalství, než o osudu dětí. Způsob
realizace posunuje adresnost inscena-
ce o něco výše, než by odpovídalo
klasické předloze. Žánrově je to za-
jímavý pokus, který se jistě stane
součástí pravidelného repertoáru
Hadu. Děti jej ocenily prvním mís-
tem.

30. 11. vystoupily dva soubory: Zámecké divadlo VOSTRUŽÁK: Cirkus Ric Puc.

Vlastní dramatizace, jejíž představení
jsme viděli i na krajské přehlídce.
V Libčanech vyznělo přesvědčivěji.
Jako představení hravé, svobodné
a adresné v jednání i použitých výra-
zových prostředcích. V pohybových
kreativních klaunských i varietních lout-
kách - marionetách i písničkách mí-
řících k dětem. Rezervy má ještě v
přesnějším vyjádření vztahů ředitelky
a klaunů a v přesnějších vystavěných
situacích vyplývajících z tohoto
vztahu. Živost a bezprostřednost,
hraní si a vznikání veselých nápadů,
to byly charakteristické rysy předsta-
vení.

LS VLADĚNKY ze ZUŠ Semily: Ze života amerického černocho Sama.

Hana Mocková pro tuto inscenaci zdramatizovala tři krátké americké pohádky z knížky Pavla Šruta. Sehrála ji její děvčata za pomoci loutek, manekýnů, nesených před tělem, se svýma rukama v rukávech loutek. V představení se děvčatům nepodařilo vždy rozvinout příběhy do sdělnějších a výraznějších anekdotických epizod. Zřejmě i vlivem lapidárních dialogů a úsporných příběhů knižní předlohy. V místech, kde se důsledně hraje přes loutku, inscenace sděluje. Zajímavý pokus, dobrý výběr i základní nápad dávají této inscenaci šanci do budoucna, pokud ji i děvčata přijmou za svou.

O poslední neděli je vždy slavnostní zakončení přehlídky. Za účasti všech pořadatelů i zástupců souborů i pana starosty a místních dětí, které tu vystoupí se svým programem. Tentokrát to bylo vystoupení hudební - děti se zobcovými flétnami. Byly při tom vyhlášeny výsledky a odměněny soubory z prostředků obecního úřadu. Slavnost vrcholila, když Matěj Kopecký, stálý host libčanských přehlídek, obdržel z rukou pana starosty čestné občanství Libčan. A tak je dál pokračováno v tradici, kterou založil Matějův předek tím, že se nedaleko Libčan narodil. Celý program byl zakončen společným shlédnutím videozáznamu televizního medailónku o rodině Kopeckých i se vzpomínkou na Aničku Kopeckou, která byla také každoroční účastnicí přehlídky. Letošní se však nedočkala. Stejně jako Mirka Kostřábová. Obě zemřely, pro nás až příliš nečekaně.

Jan Merta

MLÁDÍ SE O VÁNOCÍCH SOUSTŘEDILO KOLEM SERGEJE FEDOTOVA

Ve dvou téměř dvacetičlenných partiích pracovali od 26. do 28. prosince mladí divadelníci ve stále se rozšiřující dílně nezničitelného lektora, skvělého pedagoga a v Čechách již téměř zdomácnělého ruského režiséra Sergeje Fedotova. V prostorách Divadla Jesličky v Hradci Králové uspořádal Impuls toto setkání pro účastníky z celého východočeského regionu včetně bohatě zastoupené domácí sekce jesličkové. Nikdo neličoval, že čas vánoc a prázdnin věnoval dřině výsostně preferované múzami pod názvem divadlo a směřování k němu. Za maximálního soustředění, objevování vlastní invence a s pomocí sugestivní hudby čerpali frekventanti vše, co mohli, z preciznosti a vstřícně laděné pracovitosti ne zcela běžnými schopnostmi nadaného umělce a učitele.

Práci uměleckého šéfa divadla "U mostu" v Permu na Urale měli možnost poznat na přelomu roku 1997 a 98 též mladí členové Dejvického divadla při tvorbě inscenace Gogolova Revizora a v současné době se z jeho "tvrdé", leč laskavé ruky těší posluchači katedry činoherního divadla DAMU v Praze. Začátkem příští sezóny bude mít tu čest přivítat režiséra Sergeje Fedotova při hostování v inscenačním projektu Bulgakovova románu Mistr a Markétka Klicperova divadlo v Hradci Králové. K tomu je možná zajímavé dodat, že na základě svých bohatých zkušeností s evropským divadelním světem Sergej Fedotov preferuje spolupráci se slovanskými herci pro bohatství energie, citlivosti a tvořivosti, které u svých kolegů objevuje.

WOLKRŮV PROSTĚJOV 1998

Okresní kolo se uskutečnilo ve dnech 24. a 25. března v Jesličkách v Hradci Králové. Postupující do regionálního kola

ve I. kategorii - do 17 let

Kateřina Hamplová s texty:
Ludvík Aškenazy: Svatba
Oldřich Mikulášek: Nevinnosti

Zuzana Krausová

E. Kishon: I pračka je jen člověk
Josef Kainar: Rozhlásek

Jana Pozlerová

Odolette Colone: Já bédná milující
Miloš Macourek: Chameleon

Jiří Kniha

L. Ferlinghetti: Bez názvu
Jim Morrison

ve II. kategorii, 17 - 19 let

Zdeněk Tesař s texty
Ken Kessey: Vyhod'te ho z kola ven
Franz Kafka: Most

Ondřej Doležal

Jaroslav Seifert: Bez názvu
S. K. Neumann: Žebrák

Jana Šimková

K. J. Erben: Holoubek
něm.švank Dobrodružství paní Anežky

Kateřina Vainarová

Jiří Orten: O čem ví tesknota
Martin Písařík: Dábelská pohádka o lese

ve III. kategorii, nad 19 let

Ilona Semrádová s texty
Ladislav Vančura: Kosmas
James Joyce: Mráček

PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ A KOLEKTIVŮ

Okresní kolo se uskutečnilo ve dnech
2. - 5. března v Jesličkách v Hradci
Králové.
Postupující do regionálního kola:

I. kategorie, 2. a 3. ročník ZŠ

Michaela Podivínská

Jiří Žáček: Ušaté torpédo

Oxana Repluk

Christian Morgenstern: Strašidlo (ve
dvou překladech)

II. kategorie, 4. a 5. ročník ZŠ

Šárka Dražková

Gianni Rodari: Brif, bruf, braf

František Hrubín: Pohádka o Květušce

Petra Kapitolová

Tomáš Janovic: Pohádka o dřevěném
tátovi

Jindřich Balík: Vodníkovy námluvy

Magdalena Vokurková

Jiří Havel: Jak vrána chtěla zpívat
v opeře

Jiří Žáček: Pouštění draka

III. kategorie, 6. a 7. ročník ZŠ

Jakub Malý

Tue Towsendová: Z deníku Adriana
Molea

Jan Rejžek: Semafor

Vladimír Geršl

Z. Rosenbaum: Jak jsem dospěl
Ivan Wernisch: Zvrhlík

Matěj Raiter

Miloš Macourek: Vejce

Daniel Hevier: Král bez koruny

IV. kategorie, 8. a 9. ročník ZŠ

Petr Náhlovský

Bret: Kdo to tady chodí

I. A. Krylov: Vlk a beránek

Klára Polanská

James Thurber: Mol Šatovec a mūra
Lunoletka

Jan Skácel: Uspávanka s růžemi

Martina Suchá

L. N. Davydyčev: Těžký život
záškoláka

Halina Pawlovská: Ten pravý

Ondřej Moudrý

Jiří Suchý: Příběh avantgardního
herce Knoblocha

Ivan Wernisch: Píseň horských
myslivců

DIVADELNÍ ÚPICE 98 7. - 8. 3. 1998

Setkání mladých
amatérských divadelních souborů
včetně skupin studentských,
bez omezení druhového a žánrového,
též divadel přesahujících vymezení
tzv. činoherního divadla
či směřujících k produkcím,
jež jsou na pomezí druhů umění.

Lektorský team postupové přehlídky
na Šrámkův Písek - Divadelní Úpice
98 - Jan Císař, Marek Zákostelecký
a Vladimír Hulec - zhodnotil
shlédnutá představení a dospěl
k tomuto závěru:

I. Na ŠRÁMKŮV PÍSEK doporučuje tyto inscenace:

I. Divadlo v soukolí Havířov Markéta Bláhová: Pastička

Jde o inscenaci, která je pozoruhodná
svou dramaturgickou volbou, neboť
je to zatím jediné uvedení velmi cen-
né a zajímavé hry mladé autorky, jež
vyjadřuje určitý současný postoj ke
světu. V havířovské inscenaci se po-
dařilo tento postoj učinit výraznou
generační výpovědí, která nachází
svůj výraz i v hlubokém zaujetí sou-
boru pro text.

2. Nejhodnější medvídci

Matěj Bukovina, Šimon Olivětín:
Kašpárek, četník koločavský

Text využil několika základních
zdrojů - od oblíbené komické postavy
Kašpárka přes "nikološuhajovské
podkarpatskoruské" téma až po určité
historické průhledy do některých ob-
lastí první republiky - k tomu, aby
vytvořil dobré předpoklady pro lout-
kové divadlo hrané marionetami
v rozměru "malého domácího" divad-
la. Na tomto základě vznikla nepo-
chybně dobrá loutková inscenace,
která v řadě míst nápaditě a invenčně
uplatňuje příležitosti, jež dává právě
loutkové divadlo. Rozhodně v tomto
druhu patří tato inscenace k těm, kte-
ré v kontextu současného amatérské-
ho divadla představují jeho lepší část.
Z tohoto důvodu lektorský team Úpi-
ce 98 doporučuje inscenaci i k pří-
padné nominaci na Loutkářskou
Chrudim.

3. Divadlo Jesličky Hradec Králové - Daphne du Maurier: Modré čočky

Inscenace začíná v rytmu, hudbou,
svícením i uspořádáním prostoru ve-
lice zajímavě. Daří se jí sugestivně
vytvořit jak atmosféru nemocnice, tak
jistě záhady, jistého tajemna. V druhé
části se pak dovidáme o jakémisi ope-
račním experimentu - aniž ovšem
dramatizace sdělí některé další údaje,
které by upřesnily podstatu tohoto
experimentu. Ten realizuje až pos-
lední část inscenace, kdy se zjistí,
že pacientka po operaci očí vidí lidi
v jejich skutečné podstatě, což diva-
delně realizují masky. Bohužel -
právě této složce chybí stejná suges-
tivita jako začátku, náležitá divadelní
agresivita, která by vyjevila hrůzu
experimentu, jemuž byla pacientka
podrobena. Je to proto inscenace ne-
vyrovnaná, ale přesto lektorský tým
ocenil její snahu a vůli zpracovat ná-
ročné, závažné téma, nepochybně
zaujetí tímto tématem a konečně
i některé pozitivní rysy, které vytvá-
řejí jistou neotřelost a originalitu
inscenace a působivost představení.

II. Na národní přehlídce amatérského divadla DIVADELNÍ TŘEBÍČ 1998 doporučuje

*Ochotnický divadelní spolek
Filigrán, Litomyšl
Váchal, Horáček: Krvavý román*

Žánrově je tato inscenace tvůrci označena jako "původní opera" o devíti dějstvích, k níž verše dle knihy Josefa Váchala "s úctou a pokorou k textu dovolil se sepsati Ladislav Horáček". Využil k tomu hudbu skladatelů "vážné" stejně jako "populární" hudby i melodie písní lidových. Tím si otevřel výborný ústřední princip pro celou inscenaci. Na jedné straně stojí jako východisko druh tak umělý jako je opera, na straně druhé pak jevištní realizace - opět samozřejmě v duchu poetiky díla Váchalova - pracuje v polohách naivismu. Vzniklo tak divadelní dílo, které je rozhodně zcela neobvyklé - nejenom na amatérských jevištích. Lektorský tým Divadelní Úpice 98 dospěl k názoru, že si v každém případě zaslouží doporučení pro vyšší typ přehlídky. Dospěl však k závěru, že soubor s největší pravděpodobností ani věkovým složením, ani celým charakterem a duchem inscenace neodpovídá regulím Šrámkova Písku, i když si je vědom neobvyklosti stylu této inscenace, která rozhodně není zařaditelná do rámce tradiční činohry, rozhodl se doporučit ji k uvažování pro výběr na Třebíč.

Jan Císar

MONOLOGY A DIALOGY NA JEVIŠTI JESLIČEK

Monolog, či dialog není právě snadným uměleckým útvarem, má-li mít hodnotu samostatného a osobitého vystoupení. Jestliže schází zbytek hry, tedy situace předchozí i následující a dále partner, neřku-li již kostým, dekorace, rekvizita a vůbec, je to úkol secsakramentský. Interpret si však může vybrat. Buď si za partnera vybere publikum nebo spoluhráče imaginárního, nebo nás může atakovat vnitřním monologem, čerpajícím z obou protihráčů. Přesto, že je to útvar nesnadný, pořádá se v tomto počínání soutěž čítající postupová kola až po národní (v Přerově), jejímž pořadatelem je SČDO.

Královéhradeckého oblastního kola se ujal Impuls s Divadlem Jesličky, které nabídlo jednak prostor, jednak řadu soutěžících. V porotě Jan Merta a Alexandr Gregar. Postup do Přerova v kategorii mužské si zajistil Ivo Horkel z Moravské Třebové. Nad úskalím monologu vyzrál i tím, že si monolog o režisérových starostech "Za pět minut šest" napsali s Heidemarie Sekáčovou sami - a vyhnuli se tak problémům popsáním výše. Horkel komunikoval s textem i s námi nejlépe, byl vtipný, autentický, až se s rolí ještě víc ztotožní a zároveň nad ní získá nadhled, bude to kousek jako víno.

Ilona Semrádová z Jesliček pojede do Přerova s "klasikou" - její monolog Normy Hublerové ze hry Neila Simona "Pokoj č. 719" má všechny parametry tohoto uměleckého žánru, Ilona je prezentuje ukázněně, uvědoměle, jedná "v situaci", což konečně je jedinou možností, jak nás oslovit. A najde-li pro Přerov ještě vnitřní sílu, která ospravedlní její jednání v jisté mezní situaci, bude tak záručena práce na pevné stavbě režijní, na výkladu postavy atd., prostě v Přerově si řeknou, ano, Normo Hublerová, patří vám to, měla jste mít víc ráda svou maminku.

Výkony ve dvou předvedených dialogích byly matné a mírně řečeno porotou (a možná i diváky) nepochopené. Výsek z Poprasku na laguně v provedení mladých herců ze ZUŠ Přelouč nepřesáhl hodnotu výsekovou a úroveň přeforzírovaného herectví "podle Stanislavského, avšak demokraticky nespoutaného" těžko hodnotit. Dívky z Jesliček nabídky interpretací Cimrmanovského textu jakousi záhadu, v níž bylo tušit vtip, významy, záměr a postoj, obtížně jsme však hledali k čemu.

Nutno dodat, že se porotě líbily i některé další individuální výstupy, byť s výhradami, v semináři dostatečně rozebranými. Např. temperament a míra nasazení ve výkonu Ondry Nováka a Zdeňka Tesaře z Hradce Králové. Pokus Slávky Hubačkové z Vysokého nad Jizerou, mimochodem několikanásobné účastnice národní přehlídky Pohárku, o to, jak scénicky provést svou doménu, interpretaci krkonošských poudaček. Sympatické utkání Kateřiny Vainarové (Jesličky) s textem určitě nejzajímavějším a nejhodnotnější, s postavou Evy Tatlin ze hry Viliama Klimáčka....

Monolog, či dialog, předvedený takto, je kapesní divadelní inscenací. Je možné ho udělat s plnou kapsou nápadů nebo obrátit naruby její prázdnotu. Obracení však, pravda, je méně namáhavé než hledání.

Alexandr Gregar

VIDĚLI
JMEMIRKO HALM:
SUDÍ
NA ŘÍMSE

Vamberk 26. 12. 1997

V minulé Hromadě jsme vás zvali na Štěpána 26. 12. 1997 do Vamberka, kde místní soubor Zdobničan v Městském klubu Sokolovně uvedl hru Mirko Halma "Sudí na římse". Zajeli jsme se na toto v pořadí již čtvrté představení této hry podívat i my.

Hra je orámována soudním přelíčením. Již v prvním jednání jsme svědky projednávání rozvodu bezdětných manželů Havranových. Oba manželé jsou povoláním advokáti. Manželka navrhuje rozvod pro údajné pletichy svého manžela s pracovníci advokátní kanceláře. Jednání však soudce z důvodů nutnosti prošetření dalších okolností odročuje.

Zápletka, k jejímuž rozuzlení dochází až v závěrečném jednání opět v soudní síni, spočívá v tom, že soudce požádá svého mladšího kolegu Dr. Petrušku, aby se ujal tohoto případu. Ten, aby získal dostatečné informace o rozvádějící se dvojici, vniká po římse oknem do bytu rozvádějících se manželů, aby se záhy stal přítelem obou a vyzvěděl vše potřebné o jejich opravdovém vztahu. Pozná, že se jedná o malichernosti, že oba manželé se mají navzájem rádi. K všeobecnému překvapení již jako předsedající soudu navrhuje manželům rozvod. Ti si vlivem nedávno zažitých okolností zavedou uvědomí, že se ve svém vztahu musí zbavit plytkosti a malicherných lží a hledat pravdu o svém životě.

V realizaci prvních dvou jednání se

nedaří do značné míry vlivem předlohy najít u obou manželů jakékoliv opěrné body jejich vzájemného vztahu, ani v dialogu dostatečné uplatnění slovních potyček. Nepřináší očekávaný zvrat ani kuriózní případ advokáta Petrušky, kdy nabízené situace není rezižně ani herecky využito, ani jeho pozdější dialogy, ve kterých nedokáže partnery vyprovokovat k otevřenější výpovědi. Dialog se tak příliš rozvolňuje na úkor celkového tempa a rytmu představení.

Změnu k lepšímu přináší po přestávce třetí jednání, kdy do hry vstupují další postavy: na inzerát objednaný baletní mistr, dvořící se paní domu, a Votýpková, pracovnice advokátní kanceláře, která je onou u soudu deklarovanou příčinou manželského rozvodu, a dále tchyně - matka dr. Havranové. Spíše groteskní pojetí obou prvně jmenovaných postav, zejména výkon p. Oldřicha Doležala v roli baletního mistra, dává onu potřebnou komediální nadsázku celé hře a dokáže rozehrát i ostatní postavy hry. Je jen škoda, že tuto hereckou invenci se nepodařilo tomuto herci vložit jako současně režisérovi hry do celého představení.

Při výběru hry soubor nutně přihlížel ke skutečnosti jejího početního obsazení (6 osob), k poměrně jednoduchému scénickému řešení, umožňujícímu uskutečnit zájezdová představení v kterémkoliv prostoru v okolních vesnicích. Jak se však ukázalo, nemusí být tyto atributy předlohy vždy nejvýhodnější, i když jsou pro soubor v daném prostředí podstatné.

To, co bylo napsáno, nikterak nesnižuje snahu souboru pokračovat v kontinuitě své divadelní činnosti. Lze si přát, že soubor zkusí v příštím období své některé nesporné herecké

talenty na zdařilejší, lépe psané a čitelnější předloze.

Mgr. Břetislav Lelek

DĚTI HRAJÍ
DĚTEM
V MEZIMĚSTÍ

Dětský divadelní soubor Tyláček uvedl hru "O chytrém kocouru Matějovi" v režii Ireny Kozákové. Jevištvní tvar se ubírá iluzivní interpretací pohádky, čemuž - až na drobné výjimky - jde naproti výprava a kostýmy. Provedení samo má různá úskalí. Některá jsou dána textem, který je silně epický a referenční, tudíž situací k jednání jinak než slovem poskytuje málo. Děti "hrají" či v lepším případě "existují" na jevišti podle míry svého talentu, přičemž o třech, čtyřech se dá tvrdit, že divadelně vnímají partnery, tak skutečnost, že jeviště je nápodobou, takže používají příjemnou míru stylizace, která slouží ke sdělení. Meziměstský soubor nejde na divadlo principy tvořivé dramatiky, dramatické výchovy. I když trendy v dnešním dětském divadle jsou jiné, neznamená to, že přístup meziměstských je omylem. Není, a soudím, že nebude, pokud zůstane zachována ona míra upřímnosti (byť třeba neohrabané) a nepředvádění se, jaká byla v Kocourově; pokud pro ně divadlo zůstane prostředkem popovídání si s vrstevníky a nesklouznou do exhibice. Jen jednu zásadní výtku bych však měl, a tou je řeč. Myslím, že by stálo za to provádět hlasová a dechová cvičení sama o sobě, nejen ve spojení s konkrétním textem, který se zkouší.

Vladimír Zajíc

3 x 2 JE NĚKDY 12

V sobotu 29. listopadu tonulo Vysoké nad Jizerou a širé okolí v husté mlze. Přesto bylo Krakonošovo divadlo zaplněno do posledního místa, a premiéra hry Alana Ayckbourn "Kdes to byl(a) v noci?" prozářila večer. Skvělou komedii na staré známé téma: drobné uklouznutí v manželském životě, odehrávající se mezi třemi manžel-skými páry, zahráli vysočtí velmi zdařile. Sledovat až osudové rozvíjení a proměnu jednoduché výmluvy - s kým jsem byl minulé noci - do smrtící pasti, v níž dokonce na čas uváznou nevinní, bylo zážitkem. Přes zřetelně vystavěné vztahy postav začal rotovat mechanismus odplaty, z něhož nebylo úniku, leda pro diváky, kteří věděli více než hrdinové. Přesná míra stylizace a přesné vypointování situačních a slovních gagů dalo komedii, co jí po právu náleží, a herecké provedení oprávněně sklízelo bouřlivou smíchovou reakci.

Když hru režírují dva režiséři, nebývá někdy výsledek vždy dvojnásobný. Tentokrát režírovaly Pavlína Morávková a Marie Trunečková, a hle, výsledek potvrdil výjimku z pravidla. Jejich inscenace má názor, který pobaví a upoutá.

Vladimír Zajíc

SPLNĚNÝ SEN

Uvést v dnešních časech na jeviště "Lištičky" od Lillian Hellmanové je dramaturgický počín, neboť téma o rodině a penězích nabývá na závažnosti. Pravdou je, že se jedná o zrádný text, kdy se vše zdá jasné a srozumitelné, ale z jeviště pak často dýchá nuda a ilustrace. Ničeho takového se ale nedočkáte od amatérského divadla J.K. Tyla v Červeném Kostelci, kde "Lištičky" zrežírovala Emilie Dynterová. Vede herce v důsledně

motivovaném realistickém jednání, jímž sdělují, co chtějí, a za jakou cenu. Vztahy a zájmy postav jsou čitelné a bohaté na jemné odstíny a situace, stavěné v dramatickém ob-louku, mají napětí. I když víte, jak to nejspíš dopadne, nezajímá vás v prvé řadě výsledek, ale způsob, jak se k němu postavy dopracují. A jsme u velkého vkladu herců. Realistický výklad směřuje samozřejmě k iluzivnosti, k nápodobě života, ale díky hercům a režii se nedíváme čtvrtou stěnou do zaprášeného akvária. Kde-pak, přes všechny reálie amerického jihu na počátku století se na jevišti ukazuje obraz současnosti.

"Lištičky" byl dlouholetý sen paní Dynterové a nutno říci, že jej výborně naplnila.
premiéra 22.11. 1997

Vladimír Zajíc

ČERT A KÁČA

Divadelní spolek Symposion, Třebechovice pod Orebem
Režie a scénář Anna Riegrová
(Účinkovalo: 10 postav + 9 členů vesnické mládeže + kupa dětí - čertů)

Představení Čert a Káča jsme viděli 13. 11. 1997 v Třebechovicích. Hrál je smíšený soubor Anny Riegrové. Říkam-li smíšený, mám tím na mysli účast dětí, mládeže a dospělých v jedné jevištní adaptaci způsobem, který režisérka použila již v několika předchozích inscenacích. A kterým, po rozpadu známého souboru dospělých, navazuje na jeho předchozí činnost, se snahou přitáhnout k divadlu mladé lidi a znovu tak obnovit dřívější činnost souboru. Je to úsilí vpravdě sisufovské, zvláště, přidají-li se ještě další obtíže s pronajatým sálem pro diskotéky a restaurací v pří-sáli. Soubor se tak dostane na jeviště jen na několik zkoušek, těsně před premiérou.

Inspirací pro činoherní inscenaci se stalo libreto, které pro operu Antonína Dvořáka napsal Adolf Wenig na motivy pohádky Boženy Němcové. Stručný děj libreta, i když ve zkratce

dořekl celý příběh, neposkytl ve stručných dialozích mnoho podnětů k jednání. Představení se vyjadřovalo "obrazy", méně již situacemi a rozvíjejícím se jednáním. Scénář nenabídl ani více možností pro hru dětí, ve které by se mohla projevit jejich hra-vost v rolích umouněných čertků v pekle, či nabídnout více podnětů k jednání mládeži v rolích vesnické chasy. Jevištní chování se prezentovalo hlavně v postavách dospělých herců, v rolích Káči, mámy a Lucife-ra, kteří tak nepřímou vedli omladinu na jevišti a dávali jí příklad svým he-rectvím.

Režisérka dala poměrně velký prostor Dvořákově hudbě, a to v předehrách k jednotlivým jednáním a jako doprovod k tancům v hospodě a v pekle. Jednoduché a stylizované kostýmy podtrhovaly národní notu, znějící z hudby. Pro mladé herce to bylo více setkání s hudbou Antonína Dvořáka, než prožitek z dramatického příběhu, a pro diváky - na našem představení bylo hodně maminek a tatínků - to pak bylo pozitivní setkání rodičů s dětmi účinkujícími na jevišti a ra-dost z nich. Pochvalný potlesk na závěr byl toho dokladem. Laskavé přijetí inscenace pak ohodnotilo snahu inscenátorů, kteří umožnili dětem a mládeži získat zkušenost z ak-tivního setkání s jevištěm a divadlem.

Držme třebechovickým a paní Rie-grové palce, aby i nadále, přes nepří-znivě podmínky, vydrželi.

Jan Merta

LADISLAV
STROUPEŽNICKÝ:
NAŠI FURIANTI
DS J. K.Tyl
Lomnice nad Popelkou

V rámci 35. Meziměstských divadel-ních dnů sehrál 21. listopadu 1997 DS J.K.Tyl hru Naši furianti. Po pě-tadvaceti letech se tato hra znovu objevila na jevišti divadla v Mezi-městí.

Z programu ke hře: Je to páté prove-dení v historii lomnického souboru. První již v roce 1888, nynější, 100 r. od prvního uvedení v Národním di-

vadle. - Současné provedení je opo-
roštěno od archaismů a obohaceno
o hudbu Jaroslava Krčka. - Na jevišti
se prezentuje 31 postav a 4 muzikan-
ti.

Hudba Jaroslava Krčka, složená pro
tuto příležitost, rámovala celou ins-
cenaci jako přehra a úvod jednotli-
vých jednání i jako doprovod
ústřední písně "Znám já ...". Zazníva-
la neobyčejně svěže a současně. Spo-
jovala dnešek s hloubkou tradice
jmenované písně. Dokázala ve chví-
lích doprovodu vnést na jeviště přiro-
zenost a věrohodnost v pravdivé
moudrosti výměnkáře. A stejně účin-
kovala v závěrečné písni všech účin-
kujících. Spojila je do jednotného vý-
razu vnitřního sdělení, navozujícího
silný kontakt s hledištěm. Hudba na-
bídla jednu z možností, jak dnes ins-
cenovat "Furianty", neboť hra nabízí
hned několik témat o současných
vztazích mezi lidmi. Soubor zvolil
možnost jinou, cestu divadelního zo-
brazení v duchu tradice a vnější cha-
rakteristiky postav. Hlavní postavy
byly obsazeny zkušenými ochotníky
a v jejich podání, i těch méně zkuše-
ných, vyzněl příběh zřetelně a čistě.
Hrálo se hlavně o furiantství, díky
představitelům obou sedláků a hlavně
díky neústupné zatvrzelosti sedláka
Buška, v podání Ládi Nováka. Lidské
pohnutky dalších postav se napro-
tomu prosazovaly umírněněji. Někte-
ré nevyrovnané výkony herců ve ved-
lejších rolích mělo na svědomí velké
početní obsazení hry. Vždyť 31 pos-
tav na jevišti je v dnešní době - už
samo o sobě záležitost pozoruhodná.
Hrálo se ve střídme, náznakové scé-
ně, v dobových kostýmech, které
odpovídaly hierarchii majetnosti jed-
notlivých postav. Představení bylo
na jevišti dobře zorganizováno a bylo
vstřícně přijato diváky - jako zajíma-
vá a zábavná vzpomínka na jeden
z prvních realistických příběhů na
českém jevišti.

Jan Merta

PRANA PRAŠTĚLA SVITAVSKÉ "C"

Udalo se mi kdalo
dneska omoci k ramu.
He su cervotoci
He si kiju v ramu

He si v ramu kiju,
He si v ramu piju.
He si v starým ramu
do smeti pokiju

a kdy přišlo ráno
nechci věřit očím
do nového Trámu
kovnou nokou ok očím

Tráme milý, Tráme
ať tě řádi mamu
ať v sobě dobrým lidem
radost uděláme

ať kiju cervotoci
ať kiju nové Trámy
ať i na sto poků
budem v duchu s radmi

k

D I V A D E L N Í

PRKNA PRASTĚLA

SVITAVSKÉ "CÉČKO" MÁ NOVÉ DIVADLO

Loutkářský soubor "C" ze Svitav dostal od města k vánocům překrásný dárek. Nové divadlo. Konečně se našel někdo, kdo ocenil doma ve Svitavách zhruba sedmadvacetiiletou činnost tohoto loutkářského souboru. Je to sice už jeho čtvrté divadlo. Ale zatímco první tři budovali sami členové souboru a vždy byli o ně někým nebo nějak připraveni (o to poslední "Divadlo v kavárně" restituční), pak tentokrát dostali divadlo nové, hotové, vystavěné na míru a za peníze města. A nebyla to částka nijak malá, kterou město na to věnovalo. - Výhodou bylo, že svitavští mohli ovlivňovat přestavbu zkušenostmi ze svých předchozích divadel i z cizích, ve kterých během let hráli. A ty jsou zde skutečně využity a zúročeny. Jde o stavbu po všech stránkách účelnou, pěknou a příjemnou. Divadlo je ve druhém patře, v podkroví Střediska kulturních služeb města Svitav, kde řediteluje Petr Mohr. Přístup je schodištěm i bezbariérový, výtahem. Hlediště je stupňovité se 130 pohodlnými místy k sezení. Komorní, prostorné jeviště je výborně ozvučené a bohatě vybavené světelným parkem. Na stejném podlaží, hned vedle divadla, je i třída Dramatické školičky, ve které působí Jana Mandlová. Vše je tu krásně pohromadě. Vzdělávání i realizace. - U stropu hlediště jsou dva původní dřevěné nosníky, zajímavě tesařsky zhotovené, které výrazně pojednávají strop i výtvarně. Právě ony to byly, které daly divadlu název "Trám". Tímto názvem bylo divadlo slavnostně pokřtěno právě v pátek 12. a v sobotu 13. prosince 1997.

V pátek večer to bylo při setkání souboru s představenstvem města, architekty a stavebníky, bývalými členy souboru i se členy bývalých souborů místních, hostů i přátel a kamarádů odjinud. Byl to večer nesmírně příjemný a pospolitý. Napomohl tomu také Petr Mohr, který ve vtipně vedeném proslovu přivítal jmenovitě ty, kteří o divadle rozhodovali, ale i ty, kteří jeho výstavbu realizovali. Zmínil i fenomén "ducha divadla", který se podle něho zmocňoval všech, kteří se na realizaci podíleli. (Divadlo bylo vybudováno za půl roku.) Řemeslníci zvali své známé, aby se pochlubili svým divadlem, svou účastí na něm, hrdi na svou práci. Po úvodu zazněla "snová" část písně Karla Šefrny v podání členů souboru a Českomoravské hudební společnosti: "Zdálo se mi, zdálo, že su červotočem..." A pak starosta města Jiří Brýdl poděkoval Petru Mohrovi a mimo jiné se zmínil i o moudrém svitavském zastupitelstvu - o roku kultury ve financích města a s úsměvem si přál, "aby to nebyl konec Céčka v Čechách, které není zvyklé pracovat v takovém přepychu a v teple". A za zvuků fanfár strhl látku ze zakrytého malého pojízdného jevištěátka Bystroušky, lišky a odkryl tak kus zavěšeného trámu původního krovu budovy. A se slovy "... a víte vůbec všichni, že se to divadlo jmenuje Trám?" připil divadlu šampaňským. A také my všichni. A k tomu zazněly zdravicové, poslední sloky písně: "Tráme, milý Tráme, ať tě rádi máme, ať v tobě dobrým lidem radost uděláme..."

Poté bylo divadlo zasvěceno i divadelně, laskavým představením Těsnohlídkovy Bystroušky, lišky. - Jestliže tato nová inscenace svitavských je o bohatě naplněném životě, o jeho peripetiích, o svobodě, toleranci, o tom, jak žít a nechat žít, pak bylo v tu slavnostní chvíli ještě o sounáležitosti divadla a hlediště, herců a diváků a o naplnění jednoho velkého snu souboru, který si to plnou měrou zaslouží. Bylo to o odměně za dlouholeté úsilí o rozvoj a zachování loutkového divadla. Po představení, které mělo opon nepočítaných, hrála k poslechu i k prozpěvování Českomoravská hudební společnost všem pro radost, při posezení. A k tomu bylo po celý večer čepováno výborné moravské víno, bílé i červené, jehož zásoby byly nevyčerpatelné. - Později vystřídal Českomoravskou "samoobslužná společnost" svitavských i dalších kytaristů a zpěváků a bylo to stále krásné.

V sobotu odpoledne bylo divadlo pokřtěno pro děti a mládež, před plným hledištěm maminek s dětmi. Začalo se vystoupením žaček Dramatické školičky. Jen trám nebyl identický, skutečný, ale živý, ležící, který vzešel z jejich improvizované hry. Program pokračoval povídkou Ivana Vyskočila Masák v podání jedné z žaček, vystoupením Ludka Richtra s představením Kejkřlů a Divadla Continua Vodňany s Legendou o princí Filipovi. Bohatý program končil v podvečer. Teplou lidskou i divadelní nás hřálo, když jsme vyjžděli ze Svitav sychravým večerem domů.

Jan Merta

Pozn. redakce: Bude-li třeba, zavedeme novou rubriku Trámy praštěly. Šefrnovci si ji zaslouží.

ZA OSLAVU URČITĚ STÁLY 175. NAROZENINY

Divadelního souboru A. Jiráka z Úpice. Soubor tak učinil v sobotu 28. února 1998 způsobem důstojným, leč našťástí velmi mladým a aktivním. Zmobilizoval všechny své síly a vystoupil před svými příznivci (při dvou představeních v jednom dni ve zcela vyprodaném sále) se slavnostním představením Tylova Strakonického dudáka. Bohužel v místě a době, kdy toto píše, nemám k dispozici materiály, ze kterých bych vyčíslila např. počet zúčastněných aktivních účastníků inscenace, počet sponzorů, kteří se o konečnou realizaci jistě zasloužili, ani konečný počet diváků, kteří tuto inscenaci již navštívili a jistě ještě navštíví (přesvědčil mě o tom počet již dohodnutých představení - a to i mimo Úpici - v nejbližších termínech, tak jak byly vyvěšeny na informativní nástěnky pro zúčastněné). Byla by to čísla účtyhodná a přesvědčující. Co ale nejvíc potěšilo mne? Že si soubor troufl - zejména proto, aby dal příležitost mladým - uvést hru ve dvojím obsazení hlavních postav. Druhým potěšením pak pro mne bylo, že ani to mladé obsazení nebylo nezajímavé. Potěšením dalším pak bylo, že se celý soubor bez generačního omezení (včetně svých dalších příznivců) dovedl společně po představení radovat v družné zábavě a za účasti zástupců sponzorů i města až do pozdních raních hodin neděle. Mohu to osobně dosvědčit. Byli jsme s mužem při tom!

Samozřejmě ale! Bez impulsu, aktivizujícího momentu a organizačního zázemí by nebylo všechno to možné. Všechny herecké hvězdy úpického souboru by neměly možnost zazářit bez zcela mimořádného úsilí osobností lidských. V tomto případě si troufnu typovat (a ať mi to ti, které nejmenuji, odpustí), že to byli včetně celého zázemí služeb technických především režisér představení Pepík Strnad a organizační pracovnice "až do roztrhání těla i duše" Věrka Husáková. Vzhledem k vědomí všech souvislostí jim za to vyjadřuji svůj osobní vřelý dík, který není o nic menší než dík všem, kteří se přímo na prknech, která znamenají svět, o realizaci zasloužili. Dovoluji si současně i připodotknout, že dle mého názoru v současné chvíli nezáleží ani tak na tom, jak inscenace uspěje v postupu na vyšší přehlídky, i když to pokládám z hlediska směřování celku amatérského divadla v kontextu směřování celkové naší kulturnosti za veledůležitý trend. Z hlediska základního přínosu do místní kultury města (jejíž zvyšování může mít následně i zásadní podíl na zvyšování kulturnosti obecně) je podíl divadelního souboru nezastupitelný. A to ani v souvislosti kulatých narozenin nevzpomínám všeho, co tento soubor v minulosti učinil. Část jeho kulturních aktivit mám ve vlastní vědomosti jako dítě školou povinné a celek historie zaslouží jistě zhodnocení zásadnější (s uspokojením jsem zjistila, že místní úpický zpravodaj začíná uveřejňovat pro současné občany kapitoly z historie souboru). Není teď ani čas uvědomit si skutečný přínos organizace náročného festivalu současné divadelní tvorby, která byla v řadě svých ročníků výrazným impulsem k orientaci amatérské tvorby. Nevzpomínám ani vyjimečné aktivity souboru v rámci Roku českého divadla v putování k základním kamenům Národního divadla s inscenací Hry o Dorotě, při jejíž realizaci se na řadě náměstí českých měst soustřeďovali nadšení diváci. A nevzpomínám konečně ani všech úspěchů tohoto pracovitěho a talentovaného souboru, který stál dlouhá léta totalitní v čele amatérského divadelního východočeského regionu. Nemohu ale posoudit ani všechna vnitřní (já soudím, že životodárná) pnutí, která to složitě provázela. Stojí to za zpracování samostatné (ať už z vnitřku souboru, nebo z hlediska amatérské divadelní historie jako celku).

Musím ale říci upřímně, že moje základní myšlenka, když jsem v těch raních hodinách neděle 1. března 1998 uléhala na pár hodin do postele, byla ta, že dokud budou v této zemi lidé ochotní podílet se o slasti i strasti svého života prostředky divadla s těmi ostatními, budou vždy pozitivně omezovat prostor proti skepsi, depresi, únavě. Dokonce mě to posílilo i ve vědomí, že o skutečných kladných stimulech pro život nerozhodují jen hmotně vyčíslitelné hodnoty. I proto pro mne, jako řadovou občanku, byla účast na úpických oslavách divadelního souboru přínosem. Rozhodně pak byla radostná a milá. Sama inscenace Strakonického dudáka pak bude podrobena zcela oprávněně a v souvislostech širších ještě dalšímu hodnocení. Její stopa přímo v rámci místa působení souboru nemůže však již být zpochybněna.

Přesto malé soukromé přání na závěr. Přejí souboru i všem, kdo jejich představení uvidí (tedy i sobě), aby jejich inscenace vždy hledaly v souvislostech s jejich tradicí i ty problematické hodnoty, které laťku amatérského divadelního dění posunují k těm hodnotám, které nám prostřednictvím divadla život potěšují, zpřijemňují, ale i aktivizují a problematizují. Prostě které nás občas dobře nakopnou k tomu, abychom si až tak úplně jenom nehověli. Úpičáci na to mají.

Díky za vše.

Mirka Císařová

KULATÉ VÝROČÍ SRDÍČKA Z JIČÍNA

45let loutkového divadla Srdíčko z Jičína a jeho nepřetržitě činnosti jsme oslavili 28. listopadu 1997 večer spolu s ostatními přítomnými v prostorách divadla a připili na další úspěšnou činnost souboru, se kterým jsme se po řadu let setkávali na krajských přehlídkách i na okresních v Jičíně. Pak jsme o něm neměli téměř žádné zprávy. Jen tu a tam se proslechlo, že se snad v Jičíně loutkové divadlo hraje. O to více nás pozvánka na slavnostní večer potěšila. Prodlevu v našich informacích způsobila adaptace prostor, ve kterých srdíčkáři hrají. Svoji činnost přechodně vyvíjeli na provizorním jevišti velkého divadla i se všemi těžkostmi, které přináší.

A tak při tomto setkání jsme si mohli prohlédnout nově opravené zvětšené prostory divadla a jejich praktické uspořádání pro kukátkové jeviště marionetového divadla. Jičínští stále pracují s rozdělenou interpretací a pro "mluviče"

mají vedle jeviště místnost podobnou rozhlasovému studiu. Zde mluví, zde hrají slovem, vidí dobře na jeviště a jejich hlasy jsou dokonale přes mikrofon přenášeny do hlediště. Nově upraveno a rozšířeno je i předsálí. Vzniklo tak velice příjemné prostředí v suterénu velkého divadla, které dokumentuje to, že si zřizovatelé práce souboru váží. A že mají k jeho práci i vřelý vztah.

Součástí oslav bylo i slavnostní představení již klasické loutkářské hry V. Cinybulka Ostrov splněných přání. Představení se hrálo jen pro pozvané a dospělí diváci zaplnili téměř celé hlediště. Byli tu starosta Jičina, ředitel kulturního domu, řada dalších hostů, starších členů Srdíčka i přátel z okolních souborů. Ostrov splněných přání byl hrán v původní neupravované verzi, v režii J. Horáčka, který inscenaci obohatil výrazným hudebním plánem na podporu prostředí, atmosféry i dramatičnosti i jako doprovod pro řadu písniček, které během inscenace zazněly a jejichž byl i autorem. Na všem byla patrná tvořivá snaha dát inscenaci co nejvíce, zdůraznit a využít iluzivnosti prostředí a ozvláštnit ji hudbou i obrazným sdělením. Udělat z představení záležitost, která by diváka překvapovala i vtahovala do hry. Radostná euforie z oslav se přenesla i do pronášení přípitků po představení. Oficiální hosté v nich děkovali Srdíčku za činnost a hlavně přáli všem členům souboru, aby v sobě stále nacházeli dost energie k další činnosti. Příjemné prostředí divadla jim v tom bude významně pomáhat. Totéž jsme přáli (a znovu přejeme) i my principálovi Z. Proškovi i ostatním členům souboru. Jen neradi jsme odcházeli z prostředí, ve kterém jsme se setkali s mnoha našimi známými loutkáři a kde diváci projevovali tak vřelý vztah k loutkovému divadlu.

Jan Merta

MODRÝ KOCOUR 3 V TURNOVĚ

otevřená regionální přehlídka mladého divadla 23. - 25. ledna 1998

V Turnově proběhl již třetí ročník divadelní přehlídky Modrý kocour, která z části fungovala jako přehlídka mladého divadla, jako setkání divadelníků "Liberecko-Turnovska" i setkání účastníků třídy divadelní režie Vč. kraje, kterou organizuje IMPULS Hradec Králové. Program přehlídky začínal již v pátek v poledne představeními pro střední školy (Rádobydivadlo Klapý: Za scénou a dvakrát DS Jaroslav Luže: Na pustém...). A letos byla přehlídka ještě rozšířena o část "Modrý kocour dětem", kterým hrálo divadlo Mrak z Havlíčkova Brodu již od úterý do čtvrtka premiérovou pohádku O Kubovi. Ony zmíněné inscenace byly ještě hrány v oficiálním programu, který začínal v pátek v 17.00 hodin a končil se všemi náležitostmi, tj. závěrem a udělením účastnických cen - keramických "Modrých kocourů" v neděli v 18.00 hodin, kdy se ti účastníci, kteří ten maráton vydrželi, rozjížděli. V tomto čase bylo odehráno 12 představení, proběhly dva semináře a několik pohovorů poroty se soubory, které se zúčastnily výběrů pro Šrámkův Písek. Jednalo se o Turnovské divadelní studio s hrami Tancovačka a Lásky hra osudná, o studentský soubor Divadlo Svěráz z Liberce se Svěráznými pohádkami a Herecké divadelní studio Divadla F. X. Šaldy z Liberce s představením Třikrát Múza. Hrálo se na třech scénách. Na velkém jevišti kina, v aréně téhož a ve sklepení Benji baru. Účastníků přehlídky hojně. Převážně mladých. Organizace přehlídky dobrá díky Petru Hakenovi a jeho pomocníkům. Zajištěné výborné stravování i ubytování. Pro příště by stálo za úvahu o něco snížit počet souborů ve prospěch času pro diskusní kluby, o které zde byl zájem. Pravda je, že v diskusích se pokračovalo i v nočních hodinách v Benji baru.

Přehlídka to byla zajímavá, užitečná a podnětná rozmanitostí žánrů a způsobů provedení. Většina inscenací ještě málo obehnaná, některé tu dokonce měly svoji premiéru. - Do kategorie "známých" patří asi Milá sedmi loupežníků na verše V. Dyka z Divadla Jesličky Hradec Králové, v režii Emy Zámečnickové. Byť se zásky, zaujalo představení svým zajímavým řešením i stále se udržující kvalitou. Do "známých" inscenací patří jistě i loutkový příběh turnovských Čmukařů Sadoděde, Sadoděde od J. Ipsera a D. Weissové, v provedení dvojice R. Zemanová a J. Ipser. Příběh zazněl zřetelně a čistě, jak v provedení dvouručních maňasů, tak i v proměnách scén "při troše fantazie". Humor a vtip inscenace ocenily s radostí starší děti a s gustem i dospělí diváci. - V oboru loutkového divadla bylo diváky spontánně přijato i krátké maňáskové představení Rakvičkárna Jirky Polehni z Divadla Polí z Hradce Králové. Předvedené úspornými prostředky pouličního divadla a ve stylu lidových loutkářů. Zaujalo vtipem a přesně zacílenými loutkovými gagy, přesným dodržením principů tohoto divadla. Ukázalo jeho nadčasovost a získalo diváky. K menším dětem adresně zaměřilo Divadýlko Mrak z Havlíčkova Brodu s pohádkou O ševci Kubovi. Hráli Yvona Kršková a Josef Melena v režii Jana Prokeše. Vytvořili svěží a veselé představení, ve kterém si oba herci hrají "na něco". Tentokrát na Kubu a "hloupou" Andulu. Vtipné a laskavé hraní i ve využívání prostředí, v přestavbách stylizovaných dekorací i v písničkách. Však nejvíc ve vztahu k divákovi, kterého nepodceňují, ale kterého ve všech situacích považují za partnera a dělí se s ním o radost, se kterou je představení hráno. - Z činoherních inscenací bylo jednoznačně přijato představení DK Jirásek z České Lípy Sen noci svatojánské. Původní text W. Shakespeara upravil a zrežíroval Václav Klapka. Ten text zjednodušil, vyzdvihl základní příběh a otevřel inscenaci vtipu a legraci ve scénách milenců i v jednání Puka. Dal prostor do vesela rozvíjeným situacím řemeslníků v přípravě hry i v jejich závěrečném vystoupení před vrchností. Realizace nikdy nepřekročila rámec vkusu a představení bylo stále laskavé i v těch nejtřeštěnějších situacích a rozvíjených "klauniádách" a stále si udržovalo poetiku oné zázračné noci svatojánské. V pohodě odehrané, přinášející radost ze hry i na diváka intenzitou věru nebyvalou. - K "velkým plátnům" patřila i inscenace Rádobydivadla Klapý Za scénou Michala Frayna, v režii L. Valeše. Velká objemná fraška o dvou jednáních. O lidech při zkoušce na divadelní předsta-

vení a v druhé části pak o těchže lidech - hercích, v zákulisí při uvedení hry publiku. Náročná hra obsazením, nasazením i délkou trvání. Byla odehrána s příslušným temperamentem. Málo však byl zdůrazněn rozdíl mezi civilním projevem herců a jejich projevem v rolích. To bohužel vedlo k jisté dezorientaci při vnímání představení. Ke škodě představení patří podle mého soudu i občasné přehrávání až pitvoření v projevu některých herců. - Společný soubor mladých členů a dětí Rádobydivadla Klapý zahrál v části přehlídky určené dětem vlastní dramatizaci pohádky Jana Wericha Fimfárum, režie Eva Andělová. Představení obohacené písněmi z repertoáru V+W se projevilo jako neuspořádaná ilustrace, bez vnitřního řádu, až příliš rozvolněná ve střídání obrazů, ve kterých se ani hlavní hrdina, kovář, nemohl směrem k divákovi prosadit. Řada dobrých nápadů zůstala ke škodě věcí zasuta. Zapadla v nepřehlednu a v šarži některých postav. - Studentský soubor Divadlo Svěráz libereckého gymnázia předvedl opravdu Svěrázní pohádky. Jejich text zřymoval a připravil se souborem jeho vedoucí Martin Falař. Jsou to volné parafráze s použitím příběhů známých pohádek. O popelce, Perníková chaloupka a O Červené Karkulce, provedené v současném myšlení. Studentská zábava, vhodná pro pobavení vrstevníků, realizovaná různorodými prostředky bez omezení vkusu, nevalného obsahu. Za tím vším je možno tušit jistou, byť divadelně nepoučenou, snahu o výpověď, avšak realizovanou povrchními prostředky dnešní doby. - Herecké studio Divadla F. X. Šaldy sehrálo tři aktovky Muzi Pavlovové, pod názvem Třikrát Muza. Jedná se v principu o tři anekdoty, které jsou rozvedeny do různě dlouhých vystoupení. Všechny tři charakterizuje přesná herecká práce. Preciznosti je podřízeno všechno, co se děje na jevišti, i to, co se na jevišti používá. Zdá se, že preciznost je přednější než vztahy lidí a herců, než téma, než napětí, vznikající z proměnlivých situací v čase a intenzitě sdělování. Metráž prvních dvou je adekvátní anekdotické předloze. Třetí je však neúměrně dlouhá. Představení na úrovni ukazuje, ale nesděljuje. - Turnovské divadelní studio - soubor studentů, přihlásilo dvě inscenace. Jednou z nich byla bří Čapků Lásky hra osudná v režii Petra Hakena. Poctivá a se vši vážností připravená inscenace. Setkání s předlohou asi více zapůsobilo na samotné herce. Už ne tak jednoznačně na diváky. Příčiny jdou na vrub nevyrovnaných hereckých a některých použitých výrazových prostředků - nejednotné kostýmy, ne vždy čistá řeč, náhodná práce s prostorem arény. Nelze však nepřipomenout silný závěrečný obraz, kdy Gilles umírá a kolem odchází Trivalin s Isabellou. Zde se totiž téměř nemluví, ale jedná. Zde jdou všichni najednou jakoby za sebe. Ve chvílích, kdy se nutí do dospělých postav, jsou nepřesvědčiví. - Ze stejného souboru předvedli tři studenti hru Slavomíra Mrožka Tancovačka v režii Petra Hakena a Jardy Šilase Stuchlíka. Ve sklepení Benji baru, v stísněném prostředí cihlami klenutého sklepa naplněného až po okraj diváky. Vzadu u stěny se odehrával příběh o strachu. O vině, vyhlídkách a obavách. Stupňování napětí, těkání, vzpomínání, hledání východisek, až ke konečnému dramatickému závěru. Hráli i o sobě, o svém strachu. Tudíž přesvědčivě. Se zajímavě řešenými peripetiemi. Hráli o následcích. Příčina nám zůstala utajena. Škoda, daleko více bychom mohli posoudit způsob, kterým na ni reagovali. A stačilo jen několik slov na úvod. - S druhou hrou Slavomíra Mrožka Na pustém... (dle orig. Na širém moři) vystoupil DS Jaroslav z Luže, v režii Jiřiny Pištorové. Teprve formující se soubor si vybral jednoduchou absurdní hru a v rámci hereckých možností souboru se jí zhostil dobře. Hrál se v aréně, v prostoru ohraničeném lanem. Tak je při hře označena situace, ve které se hraje. Hra souboru těžila z některých dobrých nápadů ve hře s rekvizitami, ale i z čitelně vyjádřených proměňujících se vztahů i pocitů, hlavně u obětované postavy. Celé představení bylo dobře přijato publikem i diskusním klubem.

Porota, která tu pracovala (K. Dörrová, J. Merta, D. Weissová, M. Zákostelecký), se rozhodla doporučit pro výběr na Šrámkův Písek inscenaci Tancovačka a dvě první aktovky z inscenace Třikrát Muza. - A to je definitivní tečka za Modrým kocourem.

Jan Merta

Pozn. Převzato z Amatérské scény č. 1/98

V HOLICÍCH SE HRAJE OCHOTNICKÉ DIVADLO

Berte toto znamení jako dobrou zprávu. V Holicích se našlo dostatek lidí, kteří se v době rozkvétající spotřební společnosti jsou ochotni bez naděje na jakýkoliv hmotný zisk trápit s tvorbou divadelního představení. Berte to jako dobrou zprávu z Holic, že tam existuje něco, na co jejich spoluobčané chodí, zřejmě si i vytvářejí svoje obdivovatele, ale co hlavního, na jevišti se objevují úplně mladí, kteří to zkoušejí na divadelních prknech. Berte to jako dobrou zprávu proto, že jsme viděli představení V + W: Kat a blázen hrané pro školní mládež, a ta byla pozorná.

Odehrál se tam zase znovu ten báječný zázrak divadla, kdy divákova neomezená fantazie si dovede dokreslit i to, co na jevišti není zcela přesné. Skutečně to podstatné ze hry mladí zřejmě pochopili.

V dnešní době je třeba všem hercům a zejména organizátorovi divadelního života, režiséru Pavlu Hladíkovi upřímně poděkovat.

20. 2. 98 Rudolf Faltejsek

D I V A D E L N Í

Městské kulturní středisko a LS BODI Jaroměř připravili XVI. ročník
loutkářské přehlídky **BOUČKOVA JAROMĚŘ** v sobotu 28. února 1998

- Program:
- LS BODI Jaroměř: Popelka
 - Divadlo jednoho herce Vysoké Mýto: Pohádky z kufru
 - LS Na židli Turnov: Krkonošská pohádka
 - LS BODI Jaroměř: Tři prasátka a vlk
 - LS Radost Červený Kostelec: Začarováný les
 - LS Brum Broumov: Čertimlín

Putovní cenu poroty získal pro tento rok loutkářský soubor BRUM z Broumova za marionetovou komedii Čertimlín.

Blahopřejeme.

Městské kulturní středisko JILEMNICE

Březen 1998 - **MĚSÍC DIVADLA**, 4. ročník divadelní přehlídky

- Program:
- 5. 3. Autobus na lince 21 / Vladimír Hauser - Husa na provázku
 - 8. 3. Strakonický dudák / DS A. Jiráska Úpice
 - 12. 3. Alenka v říši bláznů / Turnovské divadelní studio
 - 15. 3. O Honzovi a víle Verunce / Lidové divadlo MIKS Krnov
 - 18. 3. A co láska? / Klicperovo divadlo Hradec Králové
 - 22. 3. Ukrutný Lorco coridou voníš / Radobydivadlo Klapý
 - 25. 3. Kdes to byl(a) v noci / DS Krakonoš Vysoké n.Jizerou
 - 28. 3. Lazebník sevillský / DS Jilemnice

Takový bohatý program! Jistě záslužný počín.

Středisko amatérské kultury IMPULS Hradec Králové

Městské kulturní středisko v Červeném Kostelci

Volné sdružení východočeských divadelníků

ČERVENÝ KOSTELEC 1998

Východočeská přehlídka amatérského činoherního divadla

- Program:
- 19. 3. Divadelní soubor při MKS v Červeném Kostelci
L. Hellmanová: Lištičky
 - 20. 3. Heřman Heřmanův Městec
René de Obaldia: Vítr ve větvích Sasafrasu
DS Kolár Police nad Metují
W. Shakespeare: Mnoho povyku pro nic
 - 21. 3. DIV - K - Klub Jičín
Josef Lédl: Jak se máme dobře
Divadlo Jesličky, ZUŠ Na Střezině Hradec Králové
A. T. Averčenko: Beregov
Divadlo A. Jiráska - Jednota divadelních ochotníků Úpice
J. K. Tyl: Strakonický dudák
 - 22. 3. DS Vicena Ústí nad Orlicí
Alejandro Casona: Stromy umírají vstoje
Dramatický kroužek Jaroslav při KaSS Luže
Slawomir Mrożek: Na pustém...?
DS Jirásek, TJ Sokol Choceň
Šamberk - Hašler: Podskalák

PRKNA
BUDOU
PRAŠTĚT

IV. INTERNATIONAL FESTIVAL

16. - 24. 5. 1998

HRADEC KRÁLOVÉ
CZECH REPUBLICKLICPEROVO DIVADLO
KLICPERA'S THEATRE

Dlouhá 99, 500 01 Hradec Králové

Tel.: 049/551 48 76, 551 45 90 - 1

Fax: 049/551 37 82

Internet: www.hk.cesnet.cz/klicperovo-divadloE-mail: k-divadlo@hk.cesnet.cz

Předprodej vstupenek:

Švehlova 624, 500 02 Hradec Králové
Tel.: 049/551 28 57, Fax: 049/551 37 51DIVADLO DRAK
THEATRE DRAK

Hradební 632, 500 02 Hradec Králové

Tel. i fax: 049/551 25 10

Internet: www.dango.cz/drak

Předprodej vstupenek: 049/551 47 21

SP TELECOM

GENERÁLNÍ SPONZOR

IV.
MEZINÁRODNÍ
DIVADELNÍ
FESTIVALV HRADCI
KRÁLOVÉ JE
PŘEDE DVEŘMI

Již tradiční květnový festival "Divadlo evropských regionů" má před sebou čtvrtý ročník. Ve dnech 16. - 24. května 1998 přivítají všechny typy scén Klicperova divadla a Divadla Drak více jak pětadvacet souborů z deseti evropských zemí. V současné době se definitivní program teprve upřesňuje, ale už nyní je jisté, že se opět setkáme s tou nejpestřejší nabídkou všech možných divadelních žánrů a spoustou doprovodných akcí (za všechny prozrazujeme výstavu plastik a obrazů hradeckého rodáka, sochaře Vladimíra Preclíka).

To nejdůležitější: Předprodej vstupenek na festivalová představení bude zahájen v pondělí 27. dubna od 16.00 hodin a bude otevřeno až do úplného vyčerpání... (vstupenek).

Klicperovo divadlo, předprodej
vstupenek: Švehlova 624,
500 02 Hradec Králové

Tel: 049-5512857

Divadlo Drak, Hradební 632, 500 02

Hradec Králové

Tel: 049-5514721

VÝZVA

O královéhradeckém
divadelním festivalu,
na který se sjedou
divadelníci

z nejrůznějších zákoutí

Evropy,

šasči renomovaní

i ti z venkova,

chystá se rovněž

Velké

diavadelní balábile

pouliční!

Proto, kdo má ruce, nohy
a především odvalu
pouličně vystupovati,
a to jak sám,
tak ansámblově,
kvačte do Hradce v dobu
festivalovou!

Múza divadelní,
jménem Karla Dörrová,
na přístroji telefonním
s číslem 049/ 5514876,
očekává vaše nabídky!

NESTOŘI
&
KANDRÁSOVÉ

MARIE
NYDROVÁ
* 7.4.1923

Začít dopis, příspěvek a pod. je vždycky obtížné. Člověk chce začít nějak obzvláštně, ale protože mi nějak chybí nápad, skočím do toho rovnou.

Střední školu jsem absolvovala ve válce, kdy literatura nebyla součástí našeho vzdělávání v pravém slova smyslu. A navíc, na obchodní akademii velice snadno tento předmět okleštili.

Šťastnou náhodou se ale stalo, že nás také učil doc. dr. Karel Hrubý, který našel v našem městě "prozatímní" uplatnění po uzavření VŠ. Byl sice vědec - biolog, ale obnášel nesmírně široké a hluboké znalosti z hudby, literatury, výtvarného umění...

Ovšem znalosti a osobní vztah ke kultuře je jedna věc, ale on nás přímo infikoval touhou poznávat tuto oblast, prožívat, žít kulturou, no, byla to paráda.

Dnes vím, že jsme tehdy moc ničemu nerozuměli, ale byli jsme s ním v sedmém nebi. Milovali jsme ho tak, že vůbec nikdo nezlobil, nikdo neměl odvahu přijít na jeho hodinu nepřipravený - a to vše zcela dobrovolně. Z víry a lásky k němu.

Prošla jsem pak dalšími středními školami a nakonec VŠ, ale pan

JAK JSEM K ŠS PŘIŠLA

docent je dodnes pro mne ideálem pedagoga!

V té době jsem měla velikou slabost pro Otokara Březinu - a Julius Zeyer - ach, ano. Inu, co se dalo najít doma v knihovně.

Ve válce zajížděla k nám do Dvora Králové nad Labem divadelní společnost Josefa Burdy. Chodily jsme s maminkou na všechna představení. Mamka divadlo milovala a já proto, že pan docent o divadle tak krásně vypravoval.

A tu se to stalo. Nečekaně. Jako když blesk udeří. A byla jsem v tom až po

uši! Milý pan Burda neměl nic jiného na práci, než nastudovat a nám nepřipraveným tady předhodit Šrámkův "Stříbrný vítr" a ještě navíc v nadčasově moderním jevištním ztvárnění.

Mnoho času jsme pak věnovali s panem docentem této události v našem mladém životě.

Tak jsem absolvovala přípravku na pozdější ŠS!

Jak šel čas, moje zájmy se točily okolo hudby, divadla, ale hlavně okolo básniček - jak říkala moje maminka.

No a vzhledem k tomu, že ta literatura opět neměla na různých ustláno, pátrala jsem, kde se dalo. A tu najednou zase zázrak - návštěvy u tetičky v Jičíně v prvním týdnu prázdnin, zachycená informace o ŠS, letmá návštěva na jeden den - a už se to stalo, a na celý život.

Každá ŠS pro mě byla dalším divem světa a ponoukala mě k opatřování literatury, kterou bych jinak asi nepoznala. A hlavně: každý ten týden jsem prožívala s lidmi, kteří toho tolik znali, uměli a rozdávali...

Vždycky jako by mi vložili do čela šém - šém duchovní síly a krásy

- a když už pomaloučku jakoby ztrácel na účinnosti, byla tu zase další ŠS a další a další - tak jsem už byla na mé 35. ŠS.

Čeština je tak bohatá, a přesto neumím vyjádřit poděkování všem, kteří ŠS započali, vytvářeli a těm, kteří pokračují. Říkám prostě: děkuji!

P.S. A tak jsem k ŠS přišla.

Vyšlo v publikaci "Zázrak našeho společenství" u příležitosti 40. Šrámkovy Sobotky.

Není to tak dávno, snad pouhých 25 let, co jsi vstoupila do mého života a zařadila se k těm několika vzácným lidem, s kterými se člověk neustále setkává, i když jejich cesty vedou kolikrát jinudy, jinam a jinak.

A najednou se dovídám, že Ti snad bude 75 let. No, to snad nemyslíš vážně?!...

A jestli ano, pak Ti nesmírně závidím. A když se navíc zahledím zpátky, tak je tedy co k závidění.

Už jenom ta Tvoje aktivita, s jakou

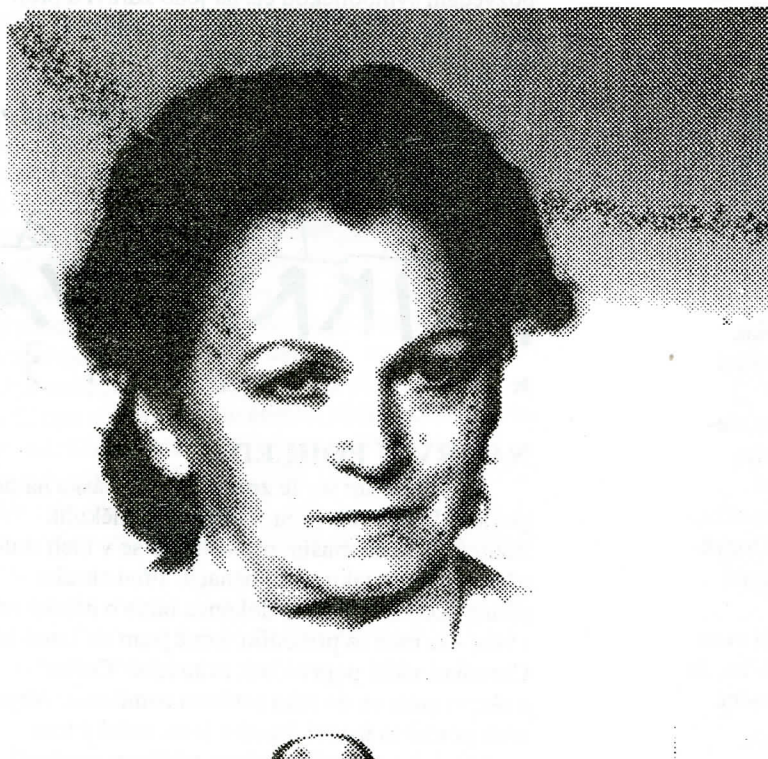
v osobním i pracovním životě a nikdy Ti nechyběl. Inteligenci, s jakou jsi zvládla všechny ty možné i nemožné situace na Šrámkových Sobotkách, Wolkerových Prostějovech, Jiráskových Hronovech (ani nebudu připomínat, kolik jich bylo, ale určitě stovky a stovky...) . Jadrnost Tvých projevů na pracovních seminářích a rozborech při soutěžích a přehlídkách uměleckého přednesu, v divadelních představeních či divadelních přehlídkách. Kolegialita, na kterou jsme se mohli vždy spolehnout.. Laskavost, kterou, troufám si říci, ocenili zejména Tví malí svěřenci v mateřské škole, později pak i recitátoři na soutěžích, a v neposlední řadě i Tví nejbližší spolupracovníci. Moudrost, s jakou jsi zvládla své nemalé životní problémy. Nezištnost, s jakou jsi předávala a dále předáváš své vědomosti všem, kteří je potřebují. Obětavost, s jakou jsi vedla a vychovala si řadu následovníků v Recitačním studiu. Paměť až neuvěřitelnou. Co všechno si pamatuješ a jak to nenapodobitelně, s humorem sobě vlastním, dokážeš vyprávět. Rozvážnost, jakou jsi zachovávala při kolikrát nepřehledných a nepřijemných situacích. Spokojenost a radost z toho, co právě děláš, kterou jsi přenášela na své nejbližší okolí a nedalo se před ní nikam utíkat. Tolerance, jakou jsi projevovala k lidem, kterým naopak chyběla. Věrnost svým ideálům a koníčkům z dětství tak, jak to říkávala Tvoje maminka - hudbě, divadlu a básničkám -. Zakořeněnost - vždycky jsi někam patřila a patříš...

A co hlavně je na Tobě obdivuhodné a záviděníhodné. Tvůj plný a hezký život, který prožíváš. A my měli a máme tu možnost ho s Tebou alespoň chvíli sdílet.

Takže, Kdyby náhodou Tě stáří navštívit chtělo, zavři dveře a vzkaž mu: Nikdo není doma!

Za všechny Tvé spolupracovníky, recitátory a bývalé metodičky smekám klobouk ,,,

Slávka Tomanová
bývalá metodička

PANÍ
MGR.
MARIÍ
NÝDROVÉ
S
LÁSKOU

jsi přistupovala k organizování všech možných kulturních a společenských událostí ve Dvoře Králové nad Labem, Trutnově a možná ještě dál. Bojovnost, s jakou jsi prosazovala své názory v porotách soutěží a přehlídek v rámci okresu a kraje a s jakou jsi hájila barvy Východočechů na přehlídkách národních i republikových. Důslednost, s jakou jsi přistupovala ke své činnosti literární a publikační. Euforie, s jakou jsi vstoupila (ač původně absolventka obchodní akademie) do světa divadla a poezie. Fantazie, s jakou jsi vytvářela to množství scénářů a pořadů v dobách, kdy to bylo setsakra těžké. Humor, který je pro Tebe charakteristický

D I V A D E L N Í

VE SLUŽBÁCH THALIE

Bohuslav
DUŠTA
* 10. 3. 1943

Musím se nejdříve přiznat, že teď píši o člověku, s kterým si sice tykám, ale kterého znám jen velmi povrchně. I to se stává, bohužel.

Bohouše vidím jako zapáleného ochotnického herce, který, jak jsem se dozvěděla od jeho kolegů ze souboru, je velmi pracovitý a hlavně spolehlivý. Sám mi toho o sobě moc neřekl, myslím, že byl spíš překvapen, že jsem za ním přišla. Dozvěděla jsem se o jeho režii, práci v divadelní radě i porotách, o úspěších...

Vážím si takových lidí, kteří vydávají svou energii pro druhé za potlesk, za dobré slovo. Víím, že mohu i za semilský divadelní soubor popřát hodně sil, pevné zdraví a radost z další práce.

PS: A Bohouši, neříkej, že seš starej, není to pravda. Starej budeš, až se nebudeš plést do divadla.

Hana Mocková

Pavel
HOŠEK
* 26. 2. 1958

Vedoucí souboru, výtvarník, režisér, kulisák, inspicient, pokladník, šatnář, herec. To všechno je jeden člověk - Pavel. Všechno, co ve službách Thalíe činí, činí vždy s velkou vervou, ať už drží v ruce tužku, kladívko nebo pilku. A připomínat role, které v doubravickém Vojanu sehrál, by bylo nošením dříví do lesa. Dnes tedy

pozvedám symbolickou číř na jeho zdraví a přeji jemu i nám všem, aby se o něm v souvislosti s divadlem ještě dlouho mluvilo.

Svatopluk Pilarš

Anna
PŘIKRYLOVÁ
* 13. 5. 1943

NA PRVNÍ POHLED...

Přiznám se, že známé úsloví "láska na první pohled" беру s rezervou. I když mám několik zážitků, o nichž musím připustit, že se v nich stalo něco, co by se takto dalo označit. Před zhruba pětadvaceti lety - asi to dokonce bude o nějaký rok i více - se mně to přihodilo, když jsem na Loutkářské Chrudimi viděl poprvé hrát svitavské "Céčko" a rázem jsem se do toho souboru zamiloval. Abych však použil to úsloví, kterým jsem začal v tom smyslu, jak se běžně a drtivou většinou používá, zamiloval jsem se tehdy na první pohled i do jedné jeho herečky. Protože to, co jsem viděl a slyšel z jejího výkonu na jevišti, byl jeden z těch zázraků, jenž se může odehrát pouze v divadle. Prostě přišla herecká - podtrhuji a zdůrazňuji herecká - osobnost a ovládla jeviště i hlediště. Komediantka od pánaboha, která má všechno, co k herectví patří: hlas, jenž - jak se stane na počátku anglického filmu Garderobiér - dovede svou znělou naléhavostí zastavit odjíždějící vlak; pohyb, jenž okamžitě a čitelně zveřejňuje pocit i myšlenku a utváří postavu; temperament, jenž přímo srší radostí ze hry a předává ji divákům. Taková setkání nejsou v divadle častá - byť právě v nich se naplňuje jedno další úsloví o tom, že divadlo je potkávání a komunikování lidí a s lidmi.

Takhle vstoupila do mého života Anča Přikrylová. A od té doby v něm zůstává; jinak a ještě víc - nebo lépe: hlouběji. Nevidíme se tak často a nesetkáváme se jinde a jindy než při různých amatérských festivalech a přehlídkách. A ani tam není moc času na to, abychom spolu seděli a povídali dlouho.

Ale přesto: za ta léta, co se takto scházíme, po každé na mne z Anči dýchne cosi, co jen těžko pojmenovávám, vyjadřuji. Je to vlastnost, v níž se slévají vlastnosti mnohé, jako je něžnost, životní jas a chcete-li i moudrost, která s pokorou přijímá všechno, co život přináší. Mívám při těch setkáních s Ančou z této neopakovatelné osobnostní "směsi" radost, ale i ostych. Neboť si jaksi uvědomuji svou nedostatečnost i všechny malichernosti každodenního pachtění.

A k tomu mám dojem, že se tu - sice letmo a zdaleka - dotýkám jakési prazákladní síly, která se na světlo denní může dostávat nerůznějšími způsoby. Třeba právě jako ten boží dar komediantství. Nebo jindy jako schopnost vládnout nadpřirozenými silami při magických obřadech. Ostatně: není to komediantství takto přirozené také jakousi nadpřirozenou silou a není hra magií, jež tuto sílu zhmotňuje?

A tak sedávám při představeních "Céčka" a dívám se jak Anča nenápadně a oddaně chodí po jevišti, tu něco podá, tu svítí, tu si zazpívá s jinými. Pak si na chvíli sedneme a popovídáme. A při těch sedáních vezme občas Anča do ruky kytaru a zazpívá. A najednou mám pocit, že se tajemná síla opět dere na povrch - a vracím se těch pětadvacet a více let zpátky a má láska k téhle herečce - komediantce propukne opět se vši razancí. A tak dovolte, abych při příležitosti Ančina životního jubilea, k němuž jí samozřejmě přeji všechno nejlepší, vyslovil také jedno své zcela sobecké přání, jež si - snad jako starší pán a dávný Ančin ctitel a obdivovatel - mohu dovolit: Chtěl bych ještě jednou zažít, aby to její komediantství zaplavilo jeviště i hlediště, aby prostě měla takovou tu "benefiční" roli, v níž herec ukáže, kdo je a co umí. A divák nestačí úžasem ani vydechnout.

Je to - jak už jsem řekl - mé sobecké přání. Ale třeba je to i přání, které ani Anče nebude tak docela proti mysli.

Jan Císar

J i ř í
P O Š E P N Ý
* 15. 5. 1963

Jirku Pošepného jsem zaznamenala někdy v počátcích osmdesátých let. V té době mého metodického se začal objevovat v krajských konfrontacích semilský soubor. (Tuším, že to bylo v souvislosti s chvalně i nechvalně známou Velvyslankyní.) Tehdy jsem znala ze semilského souboru jen Bohouška Duštu. Ale v té době se začali na všech možných východočeských divadelních setkáních objevovat takoví dva mladíci - jeden byl Jaromír Nosek, druhý právě Jirka Pošepný. Jistý čas byli všude. Moje metodickovské srdce plesalo. Ejhle, mladá krev! (Sakra, a ona nám ta mladá krev pěkně zraje!

Jiří, to jsou velmi krásné kulatiny!) Jiřího jsem postupně znala lépe "v civilu", než z přímé praxe divadelní. Nějak mi unikal, mýjela jsem se s představeními. Teprve teď jsem zjistila, že od roku 1982, kdy se stal členem souboru v Semilech, do roku 1995 odehrál 24 premiér, uskutečnil tři své samostatné režie a dvě asistence. Že byl od jisté doby preaseou souboru jsem věděla. Ale také jsem věděla, že jeho ochotnické srdce je nadšené (jak by také ne - v rodině, kde hrál otec, bratr i obě sestry) a obětavé. Bylo proto naprosto samozřejmé, že když jsme začali s Impulsem pořádat dětské divadelní tábory, nabídl nám své služby - a to ve funkci sice nedivadelní, ale velmi potřebné, jako kuchař. Tato jeho civilní profe-

se ho asi také dovedla do Vysokého nad Jizerou. Jako správce rekreačního zařízení České spořitelny. A je zcela zákonité, že i tady nabídl své služby divadlu. Před dvěma lety zkusmo, ale loňského roku již naplno poskytoval svoje služby vysoké národní divadelní přehlídce. Musím říct, že jsem měla celý ten týden pocit, že jsem v tomto zařízení doma. Protože jsme tam byli všichni vítáni. A byli jsme tam vítáni s hlubokým pochopením pro zákruty ochotnické divadelní duše. Nejen se smyslem pro perfektní služby, neobvyklá přání, ale i pro humor. Neváhal dát všanc i své umnosti hudební a pěvecké, aby nálada byla jak se patří. Myslím, že všichni, co jsme tam bydleli, se už těšíme na přehlídku další. Máme své jisté a to jisté je divadelnický chápavé.

Přesídlit do Vysokého, být divadelník a nestat se členem místního spolku Krakonoš snad ani není možné. Takže Krakonoš získal nového člena. Těším se, až Jiřího někdy uvidím na vysokých prknech. Víím už, že se vyskytuje ve dvou posledních inscenacích. A až tam budu sedět, vzpomenu si na Jiřího slova, že je šťasten, že se vrací zájem o amatérské divadlo, že se opět plní hlediště. Že je rád, že diváci opět potřebují živý styk s uměním a ne jen televizní seriály. A že je v tom i vlastní "sobecké" potěšení, protože nezná nic krásnějšího, než když se otevře opona a za ní je zcela plné hlediště. Aby se to nepletlo, pomáhá v zaplnění i hledišť cizích. Organizuje zájezdy do divadel pražských. Zatím do ABC, kde mají amatérští divadelníci v hledišti své místo. Protože tam šéfuje kamarád Milan Schejbal.

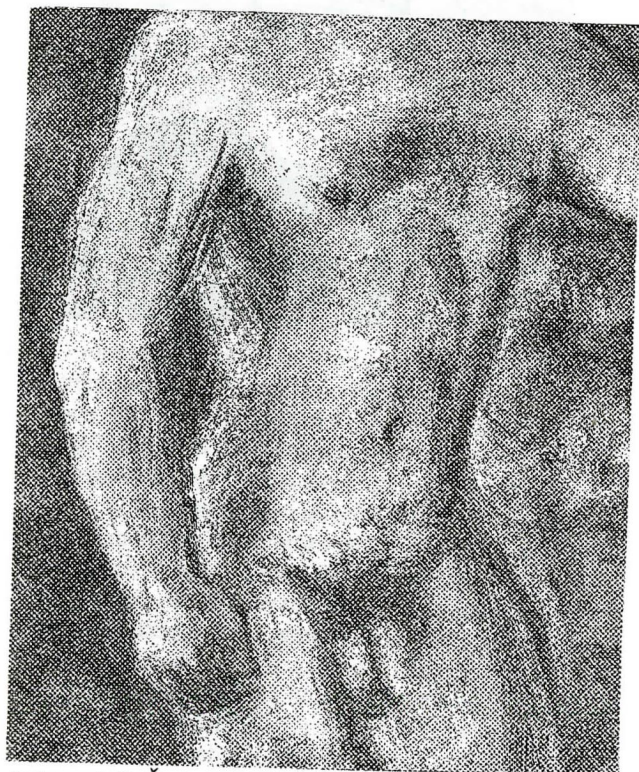
D I V A D E L N Í

A víš, Jiří, jak Tě já teď pořád od loňska vidím? Jak stojíš v tom svém lokále, perfektně oblečen, a obhlížíš své divadelní ovečky, jestli jim náhodou něco nechybí. Protože - nejen uměním je člověk živ. Takže se staráš i o další rozkoše života. Hodně štěstí, zdraví, dlouhá léta v soukromém i divadelním konání.

Mirka Císařová

PS. Díky za Tvý mazání pro mý bolavý nožičky.

Aleš
NĚMEČEK
* 8. 4. 1923

autoportrét, Štoky 1950

Vážený Aleši,

byl jsem požádán, jestli bych o Vás něco neřekl. Vzal jsem to jako poctu, protože jsem přesvědčen, že existuje daleko víc těch, kteří Vás znají lépe.

Mohl bych snad začít tím, jak jste mě ulovil pro tu nádhernou divadelní činnost.

Jednoho dne - tedy přesně týden před regionální přehlídkou roku 1995, když jsem uváděl dětský karneval - jste ke mně přišel a řekl mi: "Umíš držet mikrofon, tak nám budeš dělat zvukaře". Marné bylo mé volání, že můj hudební sluch se hodí tak leda do kamenolomu, kde záleží, aby bylo slyšet, že to bouchlo. Nakonec jsem si řekl, nu což, zkusit bych to mohl. Ale to jsem ještě netušil, že za pár dnů

je přehlídka. Vy jste se mně neptal a já prožil prvně několik divadelních představení "zezadu". Samozřejmě, že jsem jenom nezvučil, ale pomáhal stavět scény, svítil a hlavně pořád někam lezl za účasti jeho výkřiků, lehké nervozity a neustálého mávání rukama někde do tmy. "Vylez nahoru a vezmi tam tu třetí kulisu zprava. Slez dolů a dej tam tu stoličku, co je tamhle v rohu." Těch vět padalo hodně a do toho se silně vmíchala pro mě dosud neznámá divadelní hantýrka. Když to všechno skončilo, Aleš napsal článek do našeho Lužského zpravodaje, kde stálo, že přehlídka proběhla úspěšně díky ochotě všech, co mají divadlo rádi.

A já si uvědomil, jaké jsem měl štěstí, že mi život nastrčil Aleše, člověka velice skromného, s vitalitou 25-ti letého mládence s vynikajícím citem pro detaily. Ale to asi samozřejmě všichni víme.

Já bych Vám chtěl na těchto řádkách poděkovat, že mě nešetříte a vyslechnete názory člověka o dvě generace mladšího, který má s divadlem velmi malé zkušenosti. Spolupracujeme spolu už tři roky a pořád se mám co učit. Za těch pár let jsem si uvědomil, že to jste Vy, kdo drží náš divadelní spolek Jaroslav pohromadě, ten, který drží kulturní úroveň našeho městečka. Poznal jsem, že mnoho lidí si neumí představit, co je za tím vším stráveného času, a že někteří si dokonce neumí vážit toho, že vás máme. Já jsem přesvědčen, že by vás všemi deseti brala o hodně větší divadla, protože si to zasloužíte.

Domnívám se, že vypsát všechny vaše klady a výjimečné vlastnosti, by zabralo celé číslo divadelní Hromady. Chtěl bych se snad zmínit ještě o jedné, a to je Váš vztah k ženám. Musím se Vám přiznat, že jste v tomto stejně tak populární, jako v oblasti umění. Je pravda, že vztah k ženám je tak trochu také umění, které tvoří každý muž a které je vždy něčím odlišujícím se. Mnozí jistě vzpomenou na několik historek, kdy jste ženu (zejména setkala-li se s Vámi poprvé) zcela vyvedl z její rovnováhy. I já jsem si zvykal pomalu a musím říci, že i v tomto oboru jsem se od Vás něco přiučil.

Děkuji Vám a nejen já. Přidávají se určitě všichni, které znáte, a mnoho dalších. A my Vám všichni přejeme k vašim třetím pětadvacetinám samozřejmě hodně zdraví a štěstí, ale i to, abyste měl v tom dalším čtvrtstoletí dost práce a sexu, protože to člověka udržuje při životě.

Váš Radek Zeman a DK Jaroslav

H R O M A D A

Jaromír
BEIER

* 15. 4. 1953

foto: Luděk Taneček

"Józef, skaží, čtů za čelavěka étot Mefistofel?" Tuto sugestivní otázku mi položil Sergej Fedotov, když prvně spatřil Mirka Beiera. Až bude Sergej inscenovat Fausta, má přítel Beier vystaráno.

Mírek Beier vyskytuje se všude. Někdy hrativý, zároveň však neokázale (a to programově) obětavý. Přiveze, zařídí, věnuje.

Muž tří tváří: podnikatel, pedagog ZUŠ, Mefistofeles čekatel. Každá tato tvář skrývá četné rezervy, ale všechny jsou prosívány Thálií, s kteroužto dámou se Jaromír raději plaše líbá v zákulisí, než ve světlech ramp. I to je kus kumštu. Tomu, kdo se neužívá ambicemi, hrozí dlouhověkost.

Josef Tejkl

Petr
PFEIFER

* 22. 4. 1948

Dělník Šrámkových Sobotek, osobnost nezaměnitelná, mající odlesk Humprechtu v očích, byť by po Karlově mostě špacírovala.

Muž, ošlehaný stříbrnými větry, muž, mající splav.

Rád jsem Tě vidával v Sobotce, rád se vždy postavil do aleje Ctností i Neřestí se stejnou rozkoší, jako to dokážeš Ty.

Zprávě, že jsi cosi zabalil, neverím. Každý občas něco zabalíme, abychom jinou boží zásilku o to radostněji rozbali.

Josef Tejkl

Dr. Renata
HRADECKÁ

* 19. 1. 1958

Věra
FILIPOVÁ

* 28. 4. 1938

Vladimír
FAUER

* 31. 1. 1943

Všem jubilantům
redakce
gratuluje!

MIMO RUBRIKY

***Ze vzpomínek Jany
Albrechtové
"Divadlo - má láska"***

O TOM, KAM AŽ VZPOMÍNKY DOSÁHLY

Má nejstarší divadelní vzpomínka je z válečného roku 1942. Šlo mi na pátý rok, bydleli jsme v Šachově u Borohrádku a já se vídím na návsi pod lipami, které mi tehdy připadaly veliké až do nebe. Jsem určitě větší, než sádroví trpaslíci u pangejtu a asi za rok si přečtu nápis, co držel jeden z nich: Máš-li lásku k přírodě, najdeš ráj i v chudobě. Teď ale sedím na skládací dřevěné hostinské židli, kymácím nohama a lížu šumák v prášku, to byla velká pochoutka. Najednou všechno utichne, na návsi to vypadá jinak, vidím namalované domy a pak stůl, kolem něho chodí lidé a já vím, že mezi nimi je i můj tatínek. Nepoznám ho, poněvadž má paruku, vycpané břicho a dlouhatánský kabát se zlatými knoflíky, máchne rukou a řekne Ten punč platím já. Podle toho poznám, že je to můj tatínek, protože doma tohle poslední dobou nějak pořád říkal. Pak ... už víc nevím, ale dojem mi zůstal grandiózní, jak už v pěti letech věci bývají.

Z té doby mi utkvívají třeba takové obrázky, jako že maminka čte z takové měkké velké knihy něco nahlas a pak potichu a po chvíli to, co řekla potichu, po ní opakuje tatínek, ale tak nějak daleko silněji, s důrazem, pomalu...

Od svých rodičů jsem se pak dozvěděla, že na divadle se vlastně

seznámili. Ochotnické divadlo bylo za jejich mládí koníčkem hojně pěstovaným a v Šachově prý dokázali "nacvičit" představení za tři neděle. Považte, těch premiér do roka! Tatínek, synek ze statku, hrával milovníky, dost dlouho, a ti váleční Naši furianti byli pro něho přestupní stanicí k "charakterům". Maminka jako vesnická učitelka režírovala a hojně se věnovala nacvičování, jak se tehdy říkalo, nejruznějších besídek i divadel se školními dětmi, protože veřejná školní vystoupení patřila tehdy, ale i později, po válce, k neodmyslitelnému životu každé školy. I ona jako dítě ještě za císaře pána hrávala ve školních představeních obecné školy v Kostelci nad Orlicí. Za první republiky se bez veřejných vystoupení i divadel rovněž škola neobešla, dá se tedy říct, že Komenkého snahy učit děti pomocí dramatické hry padly v Čechách na úrodnou půdu. Veřejně vystoupit, to znamená ukázat se, učit se ohleduplnosti, souhrě, vstřícnosti, bez napomínání, bez kázání.

Mám-li vzpomenout na své první veřejné vystoupení, pak to byla jakási rodinná slavnost. Sama se moc na to nepamatuju, jen vím, že jsem rozjásaně, pomalu a nahlas, jak mě učil tatínek, říkala, sukni v prstících daleko od těla:

Já jsem děvče okaté,
sukničky mám jakaté
(což mělo být strakaté)
Tvářičky jak z růže kjet
a mě těší céelýý sjet!...

Uběhly tři roky. Táhl mi na sedmý a v tom světě, který mě tak těšil, jak jsem pravila, skončila strašná válka, kterou jsme my, vesnické děti, hluboko v týlu našťestí vlastně nepoznaly. V témže roce jsme se přestěhovali do starého rodinného domu

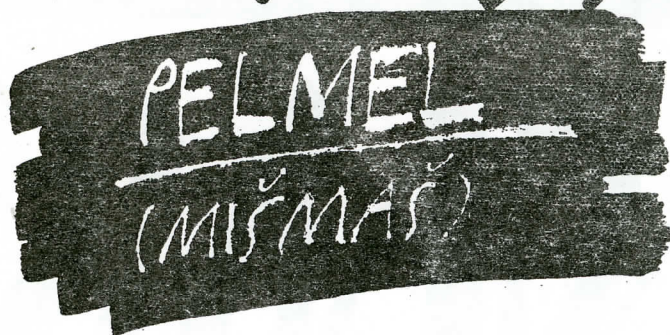
v Kostelci nad Orlicí, takže na venkovskou školu v Šachově, kde jsme bydleli, zbyly jen vzpomínky.

Už na podzim toho roku vyhledal tatínek kostelecké ochotníky a ti ho hned vzali mezi sebe. Víím, že tatínek hrával v Sokolovně i v Lido-vém domě a to by znamenalo, že snad byl členem obou kosteleckých souborů, Tyla a Klicpery, přičemž na Skále, v předměstí, byl ještě Kollár a pak ještě mladý Kulturní klub. Vzpomínám si, že maminčina nápo-věda zas začala čile fungovat; mně utkvěly tituly: Deset malých černoušků, Lhář, Zdravý nemocný, Hrátky s čertem, Nevíte o bytě. Toho Drdu maminka, to víím jistě, odmítla napovídat, protože na její vkus tu zněla slova příliš zemitá, která se podle buditeckých zvyklostí na jeviště nehodila. Mám ostatně pocit, že to byl i poslední kus, v kterém tatínek hrál. Mohlo ty být tak v roce 1950. Doba se velmi změnila, staré ochotnické snažení se octlo na pranýři jiného pána, pravilo se, že jde o buržoazní přežitek či co. A o buržoazii jsem si já v té době myslela, že to je nějaká cizí země... Jen ty nejvytrvalejší si pomysleli zřejmě své a hráli dál, ale naši s divadlem skončili.

Mně jako by začal chybět ten ruch před premiérou, chvíle, kdy tatínek přinesl domů na zkoušku kostým od pana Macháčka, kdy jsem si tajně zkoušela, jak se kráčí s hůlčičkou, jak člověk vypadá, když má na sobě cizí vlasy a klobouk. Ve chvílích samoty jsem si před zrcadlem, jako tisíce jiných dětí, zkoušela pasáže vymyšlených dialogů a různě se na sebe pitvořila, netušíc, že tu vyrábím něco jako divadlo jednoho herce. Bavilo mě měnit hlas, předčítat nahlas i recitovat, jak jsem to viděla u našich. Děti zkrátka opičátka jsou, jak praví Jan Ámos, a mně se začala

vkřádat do hlavy myšlenka, že bych třeba mohla být herečkou!!! Chodila jsem tehdy do 3. ročníku Střední školy dívčí, do r. 1948 nesla jméno Hany Benešové. Bylo mi tehdy 13 - 14, když kdosi ze tříd přinesl informaci, že existují konzervatoře. S vynikajícími informacemi ze světa přicházela zpravidla Jaruška Slámová (sestra nyní populárního rozhlasového moderátora Tomáše), dost možná, že to byla ona. Po bližším ohledání jsem však zjistila, že podobná učiliště byla tou dobou zrušena, takže chci-li se věnovat herectví, musím mít maturitu a přihlásit se na AMU. A tak jsem se po jedné z dalších školských reforem, na které měla má generace vůbec "štěstí", stala v roce 1953 žákyní 9. třídy Jedenáctileté střední školy, dříve gymnázia, ještě dříve Reálného Gymnázia v Kostelci nad Orlicí.

Jana Albrechtová

AVIGNON 1998 EVROPSKÝ DIVADELNÍ FESTIVAL

Program zájezdu:

odjezd

19. 7. (neděle)

přes Německo,

20. 7.

zastávka v Ženevě,

případně

v Lausanne (asi 3 hodiny).

20. - 24. 7.

ve víru festivalového

života

- v průběhu pobytu (vždy dopoledne) výlety do okolí
- každý den koupání u Pont du Gard
- jeden až dva celodenní výlety k moři
- Arles (prohlídka), Ste-Marie-de-la-Mer (koupání), přírodní park Camargue (delta Rhony)
- Marseille (prohlídka), přes Aubagne (město Marcela Pagnola)

do Cassis (koupání,

10 km procházka

k zátocy En Vau a zpět

součástí Les Calanques)

Odjezd z Avignonu:

25. 7.,

návrat do ČR 26. 7.

v dopoledních hodinách.

Ubytování v hotelu

F 1 - pět nocí,

jídlo vlastní.

Cena: 4 600 Kč

v ceně: doprava i s výlety, ubytování, průvodce doporučená výměna: na vstupy pouze 50 F a na to ostatní dle libosti (např. 5 l demižón vína 40 F)

Přihlášky u Karly Dörrové v sekretariátu Klicperova divadla, tel. 049/5514876

**Středisko amatérské kultury
IMPULS**

**Okružní 1130
500 03 Hradec Králové**

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Redakci
Amatérské scény
P.O. BOX 2, Křesomyslova 7
140 16 PRAHA 4